

SZAKDOLGOZAT

**OE-KVK-
TMPK**

**LIPÓT MÁRIA ANNA
T009319/FI12904/K**

Budapest, 2022

Óbudai Egyetem
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

SZAKDOLGOZAT

OE-KVK-TMPK
2020

Hallgató neve: Lipót Mária Anna
Hallgató törzskönyvi száma: T009319/FI12904/K

Szakedolgozat száma:

Szak: Gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzési szak

A szakedolgozat címe: A digitális oktatás és a tanítási gyakorlat

A szakedolgozat címe angolul: Digital education and teaching practice

Intézményi konzulens neve, beosztása: Dr. Tomory Ibolya

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

Óbudai Egyetem
Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

SZAKDOLGOZAT FELADATLAP

Hallgató neve: Lipót Mária Anna

Szakedolgozat száma: SZD21083114152180

Törzskönyvi száma: T009319/FI12904/K

Neptun kódja: XXXXXXXXXX

Szak: gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő

Specializáció:

A dolgozat címe: A digitális oktatás és a tanítási gyakorlat

A dolgozat címe angolul: Digital education and teaching practice

A feladat részletezése:

1. Bevezetés, tanítási gyakorlat a tanév elején, 3 hallgató bemutatása, hospitálás, órátartás kontakt oktatásban
2. Feladatok, áttérés a digitális oktatásra, hospitálás digitális oktatásban
3. Órátartás digitális oktatásban, nehézségek a tanévben, eredmények
4. Értékelés, összefoglalás, záró gondolatok

Intézményi konzulens neve: Tomory Ibolya

A kiadott téma elévülési határideje: 2022. december 15.

Beadási határidő: 2022. 05. 15.

A szakedolgozat: Nem titkos.

Kiadva: Budapest, 2022. 03. 17.

P.H

Intézetigazgató

A dolgozatot beadásra alkalmasnak találom:

belső konzulens

.....
külső konzulens

Nyilatkozat

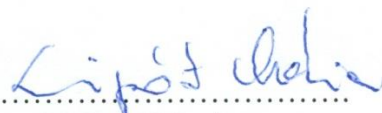
Alulírott Lipót Mária Anna, „Gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakos”

hallgató, kijelentem, hogy a szakdolgozatban foglaltak saját munkám eredményei. A mellékletben szereplő óratervek és dia sorok a tanárjelölt hallgatóim munkái, aminek készítéséhez segítséget nyújtottam, ezek felhasználásához hozzájárulásukat adták.

A szakdolgozatot az „Útmutató a szakdolgozat elkészítéséhez” kari segédlet alapján állítottam össze.

Tudomásul veszem azt, hogy szakdolgozatomat/diplomamunkámat az Óbudai Egyetem könyvtárában, a kölcsönözhető könyvek között helyezik el.

Budapest, 2022. április 12.

.....
Lipót Mária Anna

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	6
2. A mentorálás szerepe a pedagógus képzésben	8
3. Tanítási gyakorlat a tanév elején. 3 hallgató bemutatása. Hospitálás, órartartás kontakt oktatásban.	16
3.1 Az intézmény rövid bemutatása	16
3.2. Hallgatók bemutatása	25
3.3. Hospitálás, órartartás kontakt oktatásban.	26
4. Feladatok, áttérés a digitális oktatásra. Hospitálás digitális oktatásban.	30
4.1. Áttérés a digitális oktatásra	30
4.2. Hospitálás, tanítási gyakorlat digitális oktatásban.....	30
4.3. Nehézségek a tanévben, eredmények.	31
5. Összegzés, értékelés, záró gondolatok.	34
5.1 Egyik hallgatóm önértékelése	34
5.2. Hallgatói értékelések	37
5.3. Hallgatók értékelése saját gyakorlatukról	41
5.3.1. Cs. írása	42
5.3.2. M. V írása	44
5.3. Záró gondolatok	46
6. Összefoglalás	49
7. Summary	50
8. Irodalomjegyzék	51
9. Mellékletek	52
1. Melléklet	53
2. melléklet	55
3. melléklet	58
4. melléklet	62
5. melléklet	64
6. melléklet.	71
7. melléklet.	73

1. Bevezetés

Lipót Mária Anna vagyok, elvált, Budapesten élek, egy felnőtt lányom van, aki már saját családjában él férjével és az unokámmal, Bencével. Alapvégzettségem szerint diplomás és okleveles ápoló, okleveles egészségügyi tanár vagyok.

1984-2016 között mindösszesen 32 évet dolgoztam az egészségügyben. Az első 15 évben a Heim Pál Gyermekkorház Vérellátó osztályán dolgoztam, ahol vércsoport szerológiával foglalkoztam. Nagyon szerettem ezt a munkát, amelyet csak az állomás megszűnése miatt hagytam ott. Ezt követően újabb 15 évet a Jahn Ferenc Dél-Pesti Kórház Neurológiai Osztályán dolgoztam, ahol szakasszisztensként plazmaferézist végeztem neuroimmunológiai betegeken. Itt végig önálló és megbecsült munkám volt. Sajnos vezető váltások miatt, többen állásváltásra kényszerültünk, ezért én is mást kerestem. Az utolsó két évben a Szent István Kórház sebészeti ambulanciáján dolgoztam. Mindhárom munkahelyemen önállóan dolgoztam, döntéseket hozhattam, részt vettem a gyógyításban és különböző kliniko-farmakológiai vizsgálatokban.

A munkámnak az elejétől fogva része volt a szakmai tudás átadása, oktatása is. A vérellátóban az új kollégákat oktattam a vércsoport szerológia alapjaira és a laboratóriumi vizsgálatok elvégzésére. A neurológián a kórházba érkező OKJ-s és gyógytornász-hallgatók gyakorlati képzésében vettem részt. A Szent-István Kórházban pedig szintén az OKJ hallgatók szakmai képzésében vettem részt, azon belül elméleti és gyakorlati területen is. Mindig is szerettem a hallgatók/tanulók oktatásában nevelésében részt venni, a szerzett szakmai tudást átadni. A főiskola elvégzése után 2016-ban végül valódi lehetőségem is nyílt erre, hiszen sikeresen megpályáztam egy budapesti szakképző iskola egészségügyi szakoktatói állását. Közben folytattam és sikeresen befejeztem a diplomás ápolói tanulmányaim MSc szinten.

2016. szeptember 1 óta tanítok a Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Iskolájában. Nagyon szeretem a munkámat, jó a tanulók körében lenni, tanítani, irányítani, nevelni és oda figyelni az örömeikre, bánatukra és ezeknek megoldásában segítséget nyújtani. Iskolánkban több éve foglalkozunk tanárjelöltek tanítási gyakorlatának vezetésével.

Ezzel a feladattal engem is megbíznak és az elmúlt három évben mindig voltak hallgatóim, akik a Debreceni Egyetem Egészségtudományi Karára jártak Egészségügyi mestertanár szakra. Első évben egy, következőben kettő, tavaly már három hallgatóm volt egyszerre. Jelentős feladat volt egyszerre három hallgatót mentorálni (óralátogatásokat és órátartásokat megszervezni) úgy, hogy mellette megmaradtak az olyan napi rutintevékenységek, mint az

osztályfőnöki és munkaközösség vezetői feladatok, a nappali és esti tanórák stb. Ezen felül váratlan és plusz feladat volt a koronavírus járvány miatti digitális oktatásra való átállás 2020 márciusában. Szerencsére a munkát már szeptemberben a jelenléti oktatásban megkezdtuk. Így a digitális oktatásra már csak a tanítási órák megtartása maradt az első félévben.

A 2019-ben kezdődő Covid járvány miatt, hirtelen bevezetett digitális oktatás olyan váratlan feladat elé állította a pedagógusokat, amelyre korábban nem volt példa, és amelyre nem is voltak felkészülve. Időbe telt, mire megtaláltuk a megfelelő online formát az órák megtartásához, és átalakítottuk az óraterveinket és anyagainkat a digitális térben történő tanításhoz. Az első néhány hétben, ezért nagyon megnőtt a terhelésünk, napi 20 órát dolgoztunk, azért, hogy a tanulókkal a kapcsolat folyamatos legyen, és hogy segítsük őket a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodáshoz. Mivel korábbi tapasztalat nem volt, mindegyikünk maga alakította ki a szerinte legjobb módszereket az órák megtartásához, a számonkérésekhez és azokat az egyéni módokat, amivel a gyerekeket munkára ösztönözte. Rájöttünk hamar, hogy a gyerekek figyelmét digitális oktatásban nehezebb felkelteni és végig fenntartani, mint a személyes jelenléti oktatásban. Ezért színesítettük az órákat információs és kommunikációs technológia (IKT) eszközök alkalmazásával. Hamar kiderült az is, hogy az óra terve és a valóság nagyon eltérő lehet. mivel technikai problémák esetén csúszhat, vagy akár borulhat is a megtervezett óra. Mivel én egészségügyi szaktanár vagyok, egészségügyi tantárgyakat tanítok, mely a nagyszámú elméleti órák mellett nagyon sok gyakorlati tevékenységet is igényel. Külön nehézséget jelentett megtanítani a gyakorlatban például a járókeret használatát, az ágyazást, az újraélesztést, egy injekció beadását és még hosszan sorolhatnám a tevékenységeket. Ezeknek a feladatoknak sajnos nem is tudtunk megfelelni. Tehát manuálisan nem tudták a gyerekek végezni, csak oktatófilmek és diák segítségével elméletben tudtuk megmutatni az egyes munkafolyamatokat. Másik nagy kihívást jelentette a számonkérés is. Erre is többen több módszert alkalmaztunk.

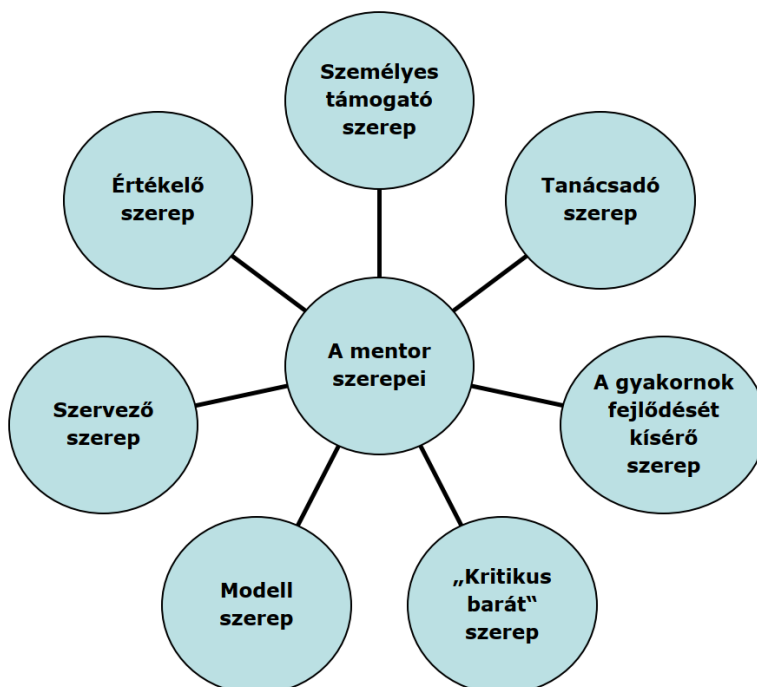
Az elmúlt években folyamatosan foglalkoztam, tanárjelölt hallgatókkal. Szakdolgozati témaként azért választottam ezt a témát, mert a tavalyi évben mentorált hallgatóimnak lehetőségük volt nem csak kontakt, hanem a digitális oktatásban is oktatni. Ennek az átállásnak a történéseit, nehézségeit és tapasztalatait szeretném a dolgozatomban bemutatni.

2. A mentorálás szerepe a pedagógus képzésben

A pályakezdő pedagógusok támogatásában a mentori rendszer kapja a legnagyobb hangsúlyt: „A mentori rendszernek arra kell irányulnia, hogy változatos módszerek, pl. „coaching”, oktatás, vita, tanácsadás *stb.* alkalmazásával ösztönözze a szakmai fejlődést.” A mentor elsődleges feladata a jelölt fejlődésének segítése, mellett segíti az intézménybe való beilleszkedést és felkészülést az eredményes gyakorlati vizsgára. (Boice, 1992). További követelmény, hogy a köznevelés és a pedagógusképzés rendszeréhez igazodjon a mentori tevékenység.

A „mentori tevékenység” meghatározása Hobson alapján: „tapasztalt gyakorló tanár által nyújtott egyéni támogatási forma a kezdő vagy kevésbé gyakorlott tanár számára, amelynek elsődleges célja, hogy támogassa a mentorált tanár szakmai fejlődését, illetve gördülékenyebbé tegye a szakma(k) kultúrájába, illetve a speciális helyi kontextus(ok)ba való beilleszkedést.” (Hobson *et al*, 2009).

A mentor szerepei

Forrás: Mentorok tevékenységének támogatása (Kotschy és mtsai, 2016)

2.1. ábra. A mentor szerepe

A mentor legfontosabb szerepe (1. ábra) a kezdő tanár szakmai fejlődésének segítése és a gyakorlók tevékenységeire reflektálás. Segítenie kell mentoráltja nehézségeit, az intézménybe való beilleszkedés során és a gyermekekkel való foglalkozások alkalmával. A gyakorlók tevékenységét folyamatosan elemzi, értékeli, értékelésével a fejlődést segíti elő. Biztosítja a folyamatos tanulást, felismeri és elfogadja a gyakorlói ismereteket, képességeket, melyek a mentor számára is példa lehet. A mentor nem csak a tanórák tanítási feladataiban, esetleges konfliktusok megoldásában, hanem a kollégákkal való együttműködésben is példaként szolgálhat, példát mutat.

A mentor kiemelkedő feladata, hogy az alacsonyabb szinten lévő kompetencia elemek fejlődéséhez tanulási helyzetet teremtsen. A fejlődést motiválja, kontrolálja. A mentor a gyakorlói időszak kezdetén felméri a mentorált tudását, képességét, attitűdjét, a folyamat közben támogató, formáló szerepet tölt be. Az értékelő szerepet a gyakorlói időszak teljes ideje alatt alkalmazza. Lehetősége van a személyre szabott, szubjektív elemeket is tartalmazó visszajelzésekre, az összegző értékelésnél figyelembe kell vennie az általános követelményekre és kompetenciákra vonatkozó irányelveket.

A mentor maga is példaként szolgál a tanítási gyakorlatban. A hosszú gyakorlati idő, a sok munkával eltöltött sok közös óra alatt akaratlanul is hat a mentoráltra, aki beépíti saját tanítási gyakorlatába azokat az elemeket, melyeket mentorától látott és elnyerte tetszését. Ez nyilvánulhat az elméleti ismeretek fejlődésében, a szóhasználatban, gesztusokban, bizonyos mondatok használatában. Emellett használja saját gyakorlatát, mely folyamatosan fejlődik ezáltal.

A kritikus barát szerepét is betölti a mentor. Meggyőződésem, hogy a mentoráltakkal amennyire csak lehet, közeli, majdnem baráti kapcsolatot kell kiépíteni. Én első perctől kollégaként kezelem őket. Töreksem a közvetlen kapcsolat kiépítésére nem csak velem, hanem a kollégákkal is. Ezzel a kezdeti nehézségeken át is segítem őket, hiszen egy új környezetbe való beilleszkedést megkönnyítem. Közvetlen kapcsolatban könnyebb együtt dolgozni, könnyebben oldódnak és nyílnak meg, fogadják el az észrevételeket, tanácsokat és értékelést is. Értékelés alkalmával az erősségeiket kiemelem, mindig a jó, a pozitív dolgokkal kezdem. Ezután térek a fejleszteni való feladatokra. A hallgatók elfogadják a véleményt és maguk is érzik a saját hiányosságait.

A mentor kompetenciái

(Oktatási Hivatal, 2019 alapján)

Az előzőekben felsorolt feladatoknak az ellátása a kompetenciák igen széles körét kívánja meg. A mentornak, a nyolc pedagóguskompetencia kiváló birtoklásán túl, sajátos, a mentorálás gyakorlásához szükséges ismeretekkel, képességekkel és attitűdökkel is rendelkeznie kell.

A mentori ismeretek

- Ismeri a kompetenciafejlesztés elméletét és módszertanát.
- Ismeri a pedagógusképzés és pedagógus-továbbképzés rendszerét, követelményeit.
- Tisztában van a pedagógusi gyakorlatot meghatározó nézetek szerepével, ismeri alakításuk lehetőségeit.
- Ismeri a pedagóguspálya választásának, elhagyásának és a pályán maradásnak soktényezős hátterét.
- Ismeri a pedagógusjelöltekkel, pályakezdőkkel való foglalkozás és a felnőttképzés specifikumait, a tanácsadás szakmai követelményeit és etikai elvárásait.
- Ismeri a reflektív gondolkodás, a szakmai elemzés fejlesztésének módszereit, technikáit.
- Ismeri az intézmények szervezeti működésének sajátosságait, a szervezeti jellemzők hatását a pedagógusok munkájára.
- Ismeri a pedagógusok munkájához kapcsolódó legújabb kutatási és fejlesztési eredményeket.
- Széles körű szakmai tájékozottsággal rendelkezik, ismeri a szakterületéhez kapcsolódó szakirodalmi forrásokat, a szakirodalmi folyóiratokat, alternatív pedagógiákat stb.

(Oktatási Hivatal, 2019 alapján)

A mentori képességek

- A mentor szaktárgyi és pedagógiai tudásának birtokában:
- képes a pedagógusi kompetenciák és kompetenciafejlesztő módszertani kultúra magas szintű és tudatos alkalmazására,

- képes a gyakornok tanórai és tanórán kívüli tapasztalatszerzésének irányítására,
- képes a gyakornok munkájának nyomon követésére, fejlesztő értékelésére,
- képes a gyakornok szakmai szocializációjának támogatására, segítésére,
- képes az önbizalom, az önhatékonyság alakítására,
- képes az adott szakterületen a korszerű, jó gyakorlat bemutatására,
- képes a pedagógiai problémák, konfliktushelyzetek kezelésére,
- képes minta és segítség nyújtására a pedagógiai szituációk és folyamatok tervezésében, megvalósításában, elemző értékelésében,
- képes a gyakornok önálló elképzeléseinek támogatására, szakszerű elemzésére és a megvalósítás reális értékelésére,
- képes segíteni a gyakornokot abban, hogy megtalálja a személyiségéhez illeszkedő saját szakmai fejlődési útját,
- képes a mentorálás szempontjából hatékony, kreatív válaszokat keresni/találni a különböző kontextusban felmerülő pedagógiai problémákra,
- képes a szabályozók, tények, helyzetek elemzésére és értékelésére támaszkodva a gyakornok teljesítményét (eredményeit) meghatározni, illetve ezek eléréséhez tevékenységet, tartalmat, eszközt, módszert választani vagy fejleszteni, adaptálni,
- képes a mentorálási folyamatokat a mentorálttal együttműködve megtervezni, megszervezni és értékelni,
- képes a pedagógiai nézetrendszer és gyakorlat változását, tökéletesítését támogató, bátorító mentorálási környezet kialakítására,
- a mentorálást tanulási helyzetnek tekinti, kihasználja az egymástól való tanulás lehetőségeit,
- képes fejleszteni a pályakezdők reflektív gondolkodását,
- képes a pályakezdő kompetenciáit felmérni, ezen alapuló fejlődését megtervezni és megfelelő módszertani kultúrával támogatni,
- képes a gyakornok szakmai kompetenciáit és fejlődését szakmailag megalapozottan, a fejlődést támogatóan értékelni,
- képes hatékony szakmai együttműködésre, egyenrangú kommunikációra, konstruktív problémamegoldásra pályakezdőkkel és kollégákkal is. (Oktatási Hivatal, 2019 alapján)

Mentori attitűdök

- Attitűdje elfogadó, támogató, türelmes.
- Hitelessége saját pedagógusi gyakorlatában gyökerezik.
- Felelősséget érez gyakornoka folyamatos szakmai fejlődéséért.
- Igényli és elfogadja gyakornoka visszajelzéseit, és felhasználja azokat folyamatos önfejlesztése érdekében.
- Fontosnak tartja a folyamatos önreflexiót a saját mentori fejlődése érdekében.
- Figyelemmel kíséri a támogató szereppel és a támogatás módszertanával kapcsolatos szakirodalmat, gyakorlati fejlesztéseket, és ezen a területen is folyamatosan képezi vagy tovább képezi magát. (Oktatási Hivatal, 2019 alapján)

A mentorálás folyamata

A mentorálás folyamata több szakaszból áll, és a mentorált szükségleteire épül. A szakaszokat nem különítjük el, mert összefüggenek, egyik szakaszból az átlépés akkor történik, ha az előző realizálódott. *Merlevede & Bridoux* (2006) modellje alapján, az elemekre bontott folyamatokat figyeljük meg.

Kontaktus teremtés.

Az első személyes találkozás, vagy telefonos, online beszélgetés mentor és mentorált között. Felveszik a kapcsolatot egymással, ismerkednek irányított beszélgetés keretében. Kialakítják a közös kommunikációs csatornát.

Elfogadás

A mentor elindítja a mentorálás folyamatát, a mentorált elfogadja a kapcsolatot. Felállítják közösen az együttműködés szabályait. A mentor javasol, kezdeményez, de figyelembe veszi a mentorált szükségleteit. Célszerű a véleményét kérni, visszakérdezni, indokolni, indokoltatni, éreztetni kell vele a saját felelősségének súlyát. A mentor felméri a mentorált ismereteit, tapasztalatait, hozzáállását és célszerű megismerni érzelmi képességeit is. Ezen ismeretek birtokában kezdődhet a konkrét tervezés.

A konkrét feladatok megtervezése és végrehajtása minden alkalommal új feladatok megbeszélése, értékelése. Ezek a fázisok ismétlődnek az igényekhez igazodva és a számuk is

változó lehet. Minden esetben egyéni tervet kell kidolgozni, a kezdeti felmérésből kiindulva kell a szükséges lépéseket, feladatokat megtervezni és végrehajtani.

(Oktatási Hivatal, 2019 alapján)

Mentorálás módszerei

A fentiek mellett célszerű olyan módszereket alkalmazni a tanulók, esetleg fiatal felnőttek számára, amelyek modellértékűek és részben alkalmazhatók saját gyakorlatukban, életvezetési technikákban. Az ilyen alkalmazható módszerek között a leghatékonyabbak: előadás, (interaktív), megbeszélés, kooperatív feladatmegoldás, akcióterv készítés, megfigyelés, foglalkozás elemzése, reflektív módszerek, önreflexió, interjú (pedagógusokkal, mentorokkal, tapasztalt kollégákkal, intézmény vezetőjével), gyakorlati feladatról írásos elemzés készítése, tréning, drámapedagógiai eljárások, munkaportfólió készítése, hallgatói portfólió elemzése, dolgozat készítése, esetelemzés.

Mentor kommunikációja

Egy mentori kommunikációról szóló tanulmányban a szerzők így írnak. A mentortól a mentorált felé irányuló kommunikációban –a félreértések és más kommunikációs zavarok elkerülése végett –törekedni kell a világos, a mentorált által használt vagy legalábbis érthető nyelvezet segítségével történő megfogalmazására (Dávid, 2012; Dávid és mtsai, 2014). Mindkét szakaszhoz kapcsolódóan a „Be a Mentor” tizennégy kommunikációs szabályt határozott meg a mentorok számára:

1. A mentor kommunikációja legyen pozitív!
2. A közlés legyen világos és konkrét!
3. A mentor észlelje, hogy minden személy különböző nézőpontokból látja a dolgokat!
4. A mentor legyen nyílt és őszinte az érzéseivel kapcsolatban!
5. A mentor fogadja el a mentorált érzéseit, és próbálja megérteni azokat!
6. A mentor kommunikációja legyen támogató és elfogadó!
7. A mentor ne „prédikáljon” vagy legyen kioktató!
8. A mentor tanuljon meg odafigyelni!
9. A mentor használja tudatosan a metakommunikációs eszközöket, például tartson fenn szemkontaktust!

10. A mentor hagyja a mentoráltat megszakítás nélkül beszélni, érdeklődést mutatva a mondandója iránt!
11. A mentor kérjen visszajelzést arról, hogy biztosan jól érti-e a fiatal által elmondottakat!
12. A mentor figyeljen az érzelmi tónusokra ugyanúgy, mint a szavakra!
13. A mentor kérdezzen, amikor nem ért valamit!
14. A mentor mondjon példákat tanácsok adása helyett! *Theokas & Lerner* (2006) és *Lerner és mtsai* (2007) szerint a fiatalok életében számos olyan elemi pont van meghatározva, amelyek elősegítik a fiatalok pozitív fejlődésének megvalósulását, szem előtt tartva az egyes életesemények időbeliségét is. Ezek a következők: •az egyének a személy életében (pl. szülők, tanárok, edzők, mentorok);

A pandémia és az online oktatás bevezetésének szükségessége miatt megélhettük az online mentorálást is. Be kell, lássam, hogy annak ellenére, hogy komoly kihívások elé állít, voltak előnyei is.

Az előnyök közül *Redmond* (2015) különböző szerzőket tanulmányozva a következőket emeli ki:

- sokkal többen kaphatnak mentori segítséget, akár egy időben is.
- nem kötött időhöz, helyhez, költséghatékony
- az írott dokumentumok könnyen visszakereshetők, újra olvashatók.
- nem személyes így a mentorált olyan kérdéseket is feltehet, amit esetleg személyes interakcióban nem merne
- az online mentorálás növeli annak lehetőségét is, hogy a mentorált maga kezdeményezzen kapcsolatot, és aktívan részt vegyen a vitákban, fórumokon,
- azok számára is előnyökkel jár az online mentorálás, akik jobban kommunikálnak írásban, míg személyes találkozáskor visszahúzódóak, zárkózottabbak,
- aszinkronitás (meggondolt válaszok, reflektivitás növekedése)
- az online tanulási fórum erősíti az önálló tanulást, és nagyobb szabadságot, rugalmasságot ad az infokommunikációs eszközökön keresztül. Nagyobb lehetőséget biztosít az egyén érdeklődésének és szükségleteinek individuális kielégítésére (*Thomson et al, 2010; Siegle, 2003; Gefferth, 2011*)

Az online mentorálást sok kritika és kihívás érte. Ezek a következők:

- személytelen a kapcsolat,

- a kapcsolat lassabban fejlődik,
- lassabb az információáramlás,
- írott kommunikációban való jártasságot feltételez,
- megfelelő digitális műveltség szükséges hozzá,
- nagyobb a félreértés esélye (hiányoznak a nonverbális jelek, elírás, félreolvasás stb.),
- a titoktartás, bizalom kérdése (*Redmond, 2015*)

3.Tanítási gyakorlat a tanév elején. 3 hallgató bemutatása. Hospitálás, órartartás kontakt oktatásban.

3.1 Az intézmény rövid bemutatása

Intézményem neve: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Iskolája

Cím: 1194 Budapest, Csengő utca 1.

Típusa: Technikum

Munkahelyemet a Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Iskolája Iskolát 1965. szeptember 1-én adták át a tanuló ifjúságnak Budapesten a XIX kerületben, a Csengő utca 1. szám alatt. Az oktatási intézmény az itt létesült kis lakótelep számára épült általános iskolának, de már a kezdetektől fogva párhuzamosan két osztállyal elindult az egészségügyi szakközépiskolai képzés is. Neve sem volt még, néhány év múlva 1970-ben engedélyezték a felettes szervek, hogy az intézmény felvegye a világhírű magyar orvos Semmelweis Ignác nevét. Azóta is minden évben szeptember 25.-én megemlékezünk névadónkról, és tanulóink ünnepélyes keretek között osztályonként leróják tiszteletüket a főbejárat közelében 1973. szeptember 28-án felállított Semmelweis Ignác mellszobra előtt, amelynek alkotója Farkas Ádám, Munkácsy Mihály-díjas szobrász.

1972-ben iskolánk Semmelweis Ignác Egészségügyi Szakközépiskolára változtatta nevét, miután ebben az évben ballagott el az utolsó általános iskolai osztály is. Innentől kezdve az iskola egyetlen profilja a középfokú egészségügyi képzés volt. 1978. szeptember 1-től esti, ill. levelező tagozaton elindulhatott a dolgozók egészségügyi szakközépiskolai képzése is. Ez újdonságnak és hiánypótlónak bizonyult annak idején, hiszen akkoriban csak két másik fővárosi iskolában folyt középszintű egészségügyi felnőttoktatás. Az intézményünkben folyó magas színvonalú szakmai munka elismeréseként, 1982 szeptemberétől felkérést kaptunk az Orvostovábbképző Intézet, Egészségügyi Főiskolai Kartól, hogy legyünk a gyakorló iskolájuk. Vezetőtanáraink segítségével készülhettek fel a főiskola Szakoktató Szakon tanuló hallgatók tanítási záróvizsgájukra.

A rendszerváltás éve sok változást hozott pedagógusnak, tanulónak egyaránt. A Művelődési Minisztérium 1989-ben meghirdetett pályázatára, mely a közoktatásban lehetséges differenciált fejlesztési lehetőségekről szólt, iskolánk is sikeresen nyújtott be pályázatot. A pályázat címe: „Az integrált szakképzés bevezetésének lehetőségei az egészségügy területén” volt. Ennek eredményeként 1990-től hat integrált első, illetve egy újdonságnak számító

szakiskolai osztállyal indíthatta el a tanévet. Hazánkban elsőként került bevezetésre az egészségügyi integrált képzés, lehetőséget adva a gyengébben teljesítő gyerekeknek arra, hogy az első év után átkerülhessenek a szakközépiskolába.

Sajnos ez a képzés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, így három évvel később 1994-ben meg is szűnt ez a „leágazási” lehetőség. Mivel hagyományos szakiskolai osztályban is folyt az oktatás, ennek megfelelően 1991-től iskolánk neve is változott „Simmelweis Ignác Egészségügyi Szakközépiskola és Szakiskola” lettünk.

Egy évig, az 1994/95-ös tanévben folyt az integrált szakközépiskolai végzettségre épülő felnőtt szakápolói képzés. Ezt követően kilenc és fél éven át, a kétéves HÍD-program keretében folyt az egészségügyi szakközépiskolára épülő felnőtt szakápolói képzés, ami ekkor még nappali tagozaton indult két ötödéves osztállyal. Jelentős év volt az 1996/97-es tanév is, hiszen hét év szünet után az iskola ismét bekapcsolódhatott a felnőttoktatásba, és levelező tagozaton is elindította a HÍD-programot. Ez a képzés 2009-ig működött folyamatosan évenként akár három – négy párhuzamosan indított osztállyal. Nemcsak a HÍD-program indult el 1996/97-ben, hanem ettől az évtől gimnáziumi képzéssel is bővíthettük kínálatunkat, így intézményünk neve is hosszabb lett „Simmelweis Ignác Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium”. Szintén ebben az évben Budapest Főváros Közgyűlése döntésének értelmében iskolánkat összevonták a Korányi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola és Szakiskolával, jogutódként a Simmelweis iskolát jelölték ki. A kollégák emlékei szerint az újonnan idekerülő, zömében hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozás eredményeképp a későbbiekben szinte mindenki sikeres érettségi vizsgát tett.

2005-től már nem indult új gimnáziumi osztály iskolában, de ez a tanév volt az is, amikor először tehettek a diákok kétszintű érettségi vizsgát. Az érettségire épülő nappali szakképzésben való részvétel igen népszerű volt tanulóink számára. Két lehetőség közül választhattak. Az egyik a kétéves környezet technikus, a másik pedig a hároméves ápolói képzés volt.

A Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) rendszer bevezetése megint nagy változást jelentett intézményünk számára. Iskolánk részben a Raoul Wallenberg Szakközépiskola és Szakiskola (azaz a Humán TISZK), részben pedig a környezetvédelmi képzést folytató Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Vegyipari, Környezetvédelmi és Informatikai Szakközépiskola (azaz Petrik TISZK) mellé került, mint társiskola. Ez azt jelenti, hogy érettségi után tanulóink itt folytathatták, illetve a mai napig folytatják igen nagy számban érettségire épülő szakmai tanulmányaikat. Az intézmények között szoros, hagyományosan jó kapcsolat áll fenn, mint a vezetőség, mint pedig a nevelőtestület szakmai képzést biztosító kollégái között.

2015. július 1-től hivatalosan tagintézmény lettünk, mégpedig a Budapesti Vendéglátóipari és Humán Szakképzési Centrum Semmelweis Ignác Szakképző Iskolája. A Centrum képzési palettája rendkívül széleskörű. Többek között választható vendéglátóipari, idegenforgalmi, egészségügyi, szociális, oktatási, környezetvédelmi területről összességében harmincnégy szakma.

Iskolám bemutatásában eljutottam napjainkig. Három évvel ezelőtt fenntartó váltás miatt iskolánk a Semmelweis Egyetem tagintézménye lett. Budapest, konkrétan Dél-Pest egyik szakközépiskolája a XIX. kerületben. Pár percnyi buszos utazással már ki is jutunk a fővárosból. Ebből adódóan nem csak a fővárosból, de bizony az agglomerációból is szép számmal jönnek hozzánk tanulni, ami azzal jár, hogy aránylag magas a naponta vidékről bejárók száma. Ez leginkább a mindennapos testnevelés bevezetése okoz jelentős problémát, hiszen a bejáróknak nagyon korán kell indulni ahhoz, hogy a 7 óra 15 perckor kezdődő nulladik óra kezdetére beérkezzenek.

Tanulóközösségünk összetétele is igen változatos. Hozzánk főleg olyan gyerekek jönnek, akik érettségire épülő szakmát szeretnének választani, illetve akik szakirányú továbbtanulásban gondolkodnak. Általánosságban megállapítható, hogy évről évre szép számmal jönnek hozzánk olyan tanulók, akiknek közeli rokonai is anno nálunk végeztek, bepillantást kaphattak az emberekkel való foglalkozás, a számukra nyújtott segítségadás szépségeibe, nehézségeibe. Sokuknál megfigyelhető a korán kialakult szakmai elhivatottság. Ezt bizonyítja diákjaink különböző versenyeken való magas részvételi aránya, és ezeken elért szép eredményeik is. Azt is meg kell viszont állapítanom, hogy nem kevés azon tanulók száma sem, akik valamilyen oknál fogva hátrányos helyzetben vannak kortársaikhoz képest. Több esetben hátrányt jelent a szülők aluliskolázottsága, több testvér a szülők előző, vagy jelen kapcsolataiból, a nem kielégítő anyagi körülmények, illetve megfigyeléseim szerint a kulturális különbségekből adódó eltérések is okozhatnak problémát. Összegezve elmondható, hogy a tanulóközösség összetétele különböző szempontok figyelembevételével igen vegyes képet mutat.

A fent leírtakból is kitűnik, hogy tanulóközösségünk összetétele igen változatos, színes. A személyiség fejlődése, a szocializáció szempontjából a legfontosabb színtér a fejlődő gyermeki lélek számára a család. Tapasztalataim szerint egyre több gyermeknek nem adatik meg a fejlődéshez szükséges nyugodt családi háttér. Ezzel nem a szülőket szeretném hibáztatni, hiszen sokuknak erőn felül kell teljesíteni ahhoz, hogy biztosítani tudják gyermekeiknek a mindennapi szükségleteit. Így nem egyszer a legfontosabbra nem jut kellő idő és figyelem. Pedig nagyon is igényelnék, annak ellenére, hogy életkori sajátosságaik

szerint ez az időszak viharosnak mondható a leválás, az önállósodás igényének tekintetében. Itt térnék rá nevelőtestületünk bemutatására. A család után a nevelési – oktatási intézmények azok, amelyek a legtöbbet tudnak segíteni az egyes gyermeknek abban, hogy ki-ki megtalálja a saját boldogulásához vezető útját. Nevelőtestületünk az utóbbi időben az átlagéletkor tekintetében igencsak megfiatalodott. Ennek oka, hogy több idősebb kollégánk nyugdíjba vonult. Új kollégáink, ahogy én is, hamar beilleszkedtünk a tantestületbe. Személyes tapasztalatom az, hogy szinte kivétel nélkül mindenki számára a legfontosabbak a tanulók, akiknek nevelése, oktatása és képzése a fő feladatunk. Márpedig ez nem megy kellő elhivatottság, szakmaszeretettel, és nem utolsósorban a ránk bízott tanulók teljes elfogadása nélkül. A zökkenőmentes munkát nagyban segíti, hogy jelen pillanatban négy munkaközösségünk van, mindegyik féléves, illetve az egész tanévre vonatkozó tervet készít, amelyet a munkaközösség-vezetők ismertetnek a tantestület többi tagjával is. Ez megkönnyíti a célok, feladatok összehangolását, az elvégzett munka közös értékelését.

Munkaközösségeink:

- matematika - informatika
- magyar-történelem
- idegen nyelvi
- szakmai
- osztályfőnöki

Jelenleg iskolánkban öt munkaközösség dolgozik külön és egymással együttműködve is. Legnagyobb létszám a szakmai munkaközösségben van. Ide tartoznak az egészségügyi, a szociális, a pedagógia, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és testnevelő munkatársak. Az egyes szakmák külön is dolgoznak. Mindenki az oktatás mellett, szakterületének megfelelően különböző versenyekre, szakmai megmérettetésekre készíti fel a tanulókat. A gyógypedagógus és fejlesztő kollégák azokkal a tanulókkal foglalkoznak, akik fejlesztésre, külön foglalkozásra szorulnak. Munkaközösségeink speciális feladatait tekintve elkülönülve dolgoznak. A tanári szobában ülve ez az elkülönülés nem érezhető, hiszen szoros kapcsolatban állunk egymással. A felmerülő problémákat, évfolyam, osztály, vagy tanuló szinten, azonnal megbeszéljük és próbálunk az adott problémára megoldást keresni. A tanári helyiség, ahol tartózkodni szoktunk létszámunkhoz viszonyítva nem különösen nagy, úgy is mondhatnánk, hogy majdnem kicsi. A hátránya az előnye is egyben, hiszen szükség esetén könnyen tudunk kommunikálni egymással. Elmondhatom, hogy kollégáim szinte kivétel

nélkül jól képzett, a hivatását magas szinten művelő pedagógus. A többség folyamatosan továbbképezi magát, ennek köszönhetően rendelkeznek mindig napra kész munícióval, tudással, hogy a kisebb, nagyobb problémákat egyedül, vagy közösen megoldhassák, megoldhassuk. A tanulókat mi más és más helyzetben, szituációban látjuk, ezért elengedhetetlen a folyamatos kommunikáció a különböző osztályokat, tanulócsoportokat, illetve az egyes gyermekeket tekintve. Így tudunk csak személyre szabottan segíteni, ha szükséges.

Mint az elején már említettem az épületet a múlt század 60-as éveinek közepén építették. Az épület mellett még villamos járt, egészen pontosan a 13-as számú viszonylat. Azóta nagyon megváltozott az épület környezete is. A közelben helyezkedik el az M5-ös autópálya budapesti kivezető szakasza, aminek zaja szerencsére nem érzékelhető a magas zajtompító falaknak köszönhetően. Közvetlenül mellettünk épült a 80-as évek elején egy orvosi rendelő és gyógyszerár. Iskolánk főbejárata a kicsi, szűk Csengő utcára nyílik. Szerencsések vagyunk, mert az épületet viszonylag nagy udvar veszi körül. Itt kapott helyet a sportudvar – lehetőséget adva tavasztól ősziig a testnevelés órák szabadban történő megtartására – és az épületet körülölelő virágokkal, fűvel és nem utolsósorban gyönyörű, mára már óriásivá nőtt fákkal benépesült kert.

Az épület kétemeletes, amit időközben a 80-as évek közepén kibővítettek a megnövekedett tanulólétszám miatt. Az új szárnyban kaptak helyet az új osztálytermeken kívül a fizika, kémia szaktantermek, illetve kialakításra került még két demonstrációs terem is. Visszatérve képzeletbeli sétánk kiindulópontjához, a főbejárathoz, jobbra láthatóvá válik a portásfülke, ahol találkozhatunk a mindig kedves és mosolygós szolgálatot teljesítő hölgyekkel, Zsuzsával vagy Anikóval. A földszinti aulából nyílik intézményünk könyvtára, amire méltán lehetünk büszkék hatalmas könyvállománya miatt. Az aulából egyenesen tovább haladva az étkezőbe juthatunk.

A portásfülke előtt elsétálva lépcsősorhoz érkezünk, amelyen fél emeletet felfelé haladva eljutunk, a földszinti folyosóra, ahonnan négy tanterem nyílik. Mindegyik teremnek hatalmas ablakai vannak, amelyek keletre néznek, így szinte egész nap fényárban úsznak. Az épületnek ez a szárnya háromszintes, így szintenként négy – négy osztályterem található. A földszinti és első emeleti folyosókon végig haladva balra lehet kanyarodni. Ezen a lépcsősoron juthatunk el az új szárnyba, illetve a földszinten lévő tornateremhez. A földszintnek ezen a részén több demonstrációs terem, két szépen felszerelt laboratórium, illetve a biológia terem található. Lefelé haladva a lépcsőn az alagsorba jutunk, ahol az öltözők, az orvosi szoba, illetve az anatómia demonstrációs terem található.

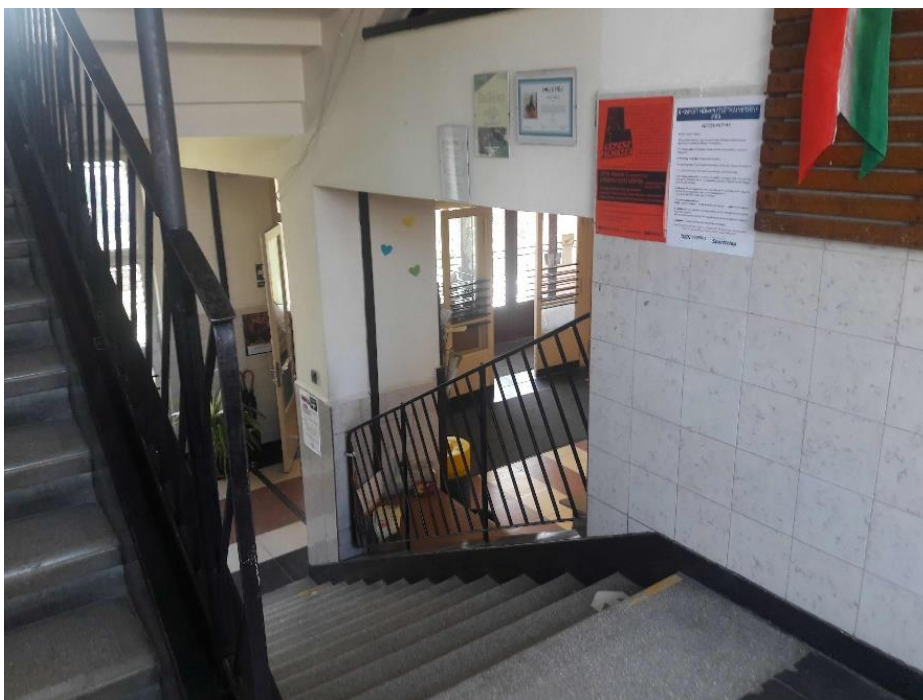
Az épületben az embernek kettős érzése van. Részben az épület elavult, hisz évek óta nem volt átfogó felújítás itt, részben pedig vannak modern dolgok is, mint a modern nyílászárók, vagy a napelemek a tornaterem tetején. Ezek a beruházások reménnyel töltenek el bennünket az iskola fejlesztésével kapcsolatban, különösen, hogy jelenleg is több felújításra is van ígéret, melyet a nyári szünetben végeznek el majd. Demonstrációs termek és eszközök felújítása és a tanulói mosdók teljes felújítása. az új környezet a következő tanévtől biztos kiváltja a gyerekekből azt az érzést, hogy tanulni jó és fontos. Mi készen állunk erre a változásra.

Fényképek az iskoláról

Forrás: Saját fotográfia

3.1. kép. Az iskola utcai bejárata.

Forrás: Saját fotográfia

3.2. kép. Fél emeletről az aulába látunk

Forrás: Saját fotográfia

3.3 kép. Az iskola egyik folyosója.

Forrás: Saját fotográfia

3.4. kép. Az iskola udvara.

Forrás: Saját fotográfia

3.5. kép. Tanári terem.

Forrás: Saját fotográfia

3.6. kép. Lépcsőforduló.

Forrás: Saját fotográfia

3.7 kép. Tanterem – 1.

Forrás: Saját fotográfia

3.8. kép. Tanterem -2.

3.2. Hallgatók bemutatása

A 2020-2021-es tanévben három tanárjelölt hallgatóm volt. Mindhárman a Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar, egészségügyi tanár szak végzős hallgatói. A hallgatók maguk keresték fel intézményünket, hogy itt szeretnék végezni a tanítási gyakorlatukat. Igazgató úrral és velem egyeztetve vállaltuk a feladatot, aminek eredményeként hamarosan meg is kaptuk az egyetem részéről a hivatalos felkérést. A felkérés tartalmazta a félév teljesítéséhez tartozó követelményeket is, aminek a hallgatóknak meg kell felelni.

Mindhárom hallgató, Csilla, Vivien és Brigi a képzés első évét másik egyetemen kezdte, és a tanítási gyakorlatát is más intézményben végezte. Debrecenbe átiratkozással kerültek és ezt követően kerültek iskolánkba a második év tanítási gyakorlatának letöltése céljából.

Csilla 2013-ban szerzett gyógytornász-fizioterapeuta BSc oklevelet a Semmelweis Egyetemen. Felnőttként választotta új hivatásának a gyógyítást, korábban közgazdászként 15 évet dolgozott közigazgatási és üzleti szférában. Már 10 éve tanít egy fitnesziskolában és saját vállalkozásban felnőtt képzési tevékenységet folytat. Egészségügyi és sportszakembereknek tart szakmai továbbképzéseket. Azért választotta az egészségügyi tanár szakot, mert bár

régóta tanít felnőtteket, a tinédzser korosztállyal való munkára és az iskolarendszerre nem volt rálátása. Másrészt a pedagógiai módszereket autodidakta módon sajátította el, nem voltak erre előzetes tanulmányai, és szerette volna kompetenciáit fejleszteni. Nem titkolt célja volt a doktori képzésre való jelentkezés, ma már a Pécsi Tudományegyetem doktorandusz hallgatója.

Vivien Diósgyőrben született, anyukája és nagymamája is egészségügyi dolgozók, gyógytornász és diplomás ápoló. Gyermekkorától sokat hallott egészségügyi latin nyelvet és a kórházba is sokszor bejárt. Nem volt kérdés számára, hogy az egészségügyben fog dolgozni. Az érettségi után a Miskolci Egyetem Egészségügyi Karán gyógytornász-fizioterapeuta BSc oklevelet szerzett. A diploma megszerzése után a budapesti Szent Lukács Gyógyfürdő Nappali Kórházán helyezkedett el, ahol komplex rehabilitációs munka folyik. Munkája során reumatológiai, ortopédiai és traumatológiai kórképekkel találkozik. E szakma kapcsán sok sérült emberrel találkozik, és a magas szintű szakmai felkészültség mellett elengedhetetlenül fontos a lelki támogatás, a motiváció. A pedagógia és pszichológia szorosan kapcsolódik a munkájához, ezért szerette volna szakmailag magasabb szintre emelni. Később az oktatásban egészségügyi tanárként szeretne dolgozni. Nyáron férjhez ment, most a családalapítás élvez elsőbbséget.

Briqi Zala megyéből költözött a fővárosba, mikor a Semmelweis Egyetemen megkezdte tanulmányait, az érettségi után. Ő mentőtiszt szeretett volna lenni, és meg is szerezte ezt a végzettséget. A végzés után az OMSZ-nál helyezkedett el, ahol azóta is dolgozik. Szakmailag jól felkészült és szerette volna tudását a felnőttképzésben tanulókkal is megosztani, ezért jelentkezett egészségügyi tanár szakra. A végzés után azonnal elhelyezkedett másodállásban egy egyházi fenntartású iskolában, ahol azóta is óraadó.

3.3. Hospitálás, órataratás kontakt oktatásban.

Hallgatóimmal az első néhány órában megismerkedtünk egymással. Megtudtam, hogy melyik hallgatónak mi a szakterülete, időbeosztása. Elmagyaráztam nekik a nálunk folyó képzések sajátosságait, miben egyeznek, miben különböznek egymástól. Megmutattam a kerettantervet, illetve a programterveket, és elmondtam mit hogyan kell használni. Nálunk ez kicsit bonyolult, hisz maximum két olyan évfolyam van, amely azonos keret szerint tanul, tehát

megtanulták melyik évfolyamon, melyiket kell használni. Ezenkívül megbeszéltük az iskolai dokumentumokat, melyik mire való és megmutattam az e-kréta használatát is.

Ezek után beosztottuk az órákat a hospitáláshoz. Elsősorban az én óráimat látogatták, de több más, nemcsak egészségügyi tárgyat oktató kollégám óráját is megnézték, mint például a magyar, történelem, matematika és nyelvi órákat. A beosztás készítése már bonyolult feladat volt, mert a három hallgató nem mindig tudott egyszerre jelen lenni. Én egészségügyi tárgyakat tanítok, gyakorlatilag a kerettantervben szereplő összes tárgyat. A hallgatók többségében szakmai órákra voltak kíváncsiak, és én igyekeztem olyan órákat választani nekik, ahol valóban érdekes a téma, vagy gyakorlatigényes a tárgy. Amikor hospitáltak ez azért volt fontos, hogy igazán jó órát lássanak. Mindegyik óráról hospitálási naplót írtak, aminek megírásának kereteit szintén az első lépések keretein belül beszéltek meg, illetve követük az egyetem útmutatását. Eleinte nagyon sokat kellett segítenem a hospitálási napló megírásában (*1. melléklet*).

Párhuzamosan elkezdtek a hallgatóim az egyéni órátartásokat is. Ennek beosztása nem kis kihívást jelentett. Két gyógytornász és egy mentőtiszt hallgatónak olyan órák tartását szerettem volna, amelyik témában otthonosan mozognak. Az első órát megtartani amúgy is nagyon izgalmas és feszültséggel teli a 9-12 évfolyamon tanuló gyerekeknek. Szerencsénk volt, mert az én tantárgyaimból mindegyiküknek találtunk testhezállót. A tanórákra való felkészüléshez is sok segítséget útmutatást adtam. Ezen kívül szakkönyveket, jegyzeteket adtam segítségül.

Ajánlott irodalom órákészítésekhez:

- Klauber András: Ápolás a rehabilitációban. Medicina Könyvkiadó, 2016.
- Zalabai Péterné: Önálló életvitelt segítő eszközök, munkahelyi akadálymentesítés és munkaeszközök adaptációja. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Budapest, 2009.
- Mester Ildikó: Akadályozott ember gondozása, Tanulói segédanyag, 2015.
- Dr. Papp Katalin, Ujváriné Dr. Siket Adrienn: Az egészségügy és az ápolás általános alapelvei. Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar, 2014
- Kardos Lídia: Anatómia-élettan (<https://www.muszakikiado.hu/konyv-adatlap/?kb=114282>)
- Galambos Katalin: Általános Személyiséglélektan (<https://www.muszakikiado.hu/konyv-adatlap/?kb=98411>)

- Dr. Póschné Bróda Ágota: Ápoláslélektan (<https://www.muszakikiado.hu/konyv-adatlap/?kb=114237>)
- Maródi László: Gyermekgyógyászat. Medicina Könyvkiadó Zrt, 2013.
- Fazekas G, Klauber A, Komoly S. A neuropsychiatriai rehabilitáció alapjai (<https://www.medicina-kiado.hu/kiadvanyaink/szak-es-tankonyvek/neurologia/a-neuropsychiatriai-rehabilitacio-alapjai/>)

Ezeket a könyveket, jegyzeteket, felhasználtuk az órák tervezéséhez a tananyagtartalom összeállításakor, illetve a diasorok készítésekor. Saját diáimat is oda adtam, hogy mintaként tudják használni a sajátjuk készítésénél. Egészségügyi tantárgyakról van szó, amit azért nehéz tanítani, mert sajnos még mindig nincs az egyes tantárgyakhoz rendszeresített jól használható tankönyv. És fontos az is, hogy ez a tudományterület dinamikusan fejlődik, a tananyagoknak tükröznie kell az új módszereket, metodikákat, elméleti újdonságokat is.

A hallgatóim minden órára óravázlatot készítettek (2. melléklet), melyet előre minden esetben átbeszéltünk, ezen kívül diasorokat (3. melléklet) is gyártottak, melyeket szintén még az órák megtartása előtt ellenőriztem, illetve, ha szükséges volt, javításhoz útmutatást adtam. Egyik legfontosabb feladatunk volt az órák tervezésekor az időkeret betartása, helyes időbeosztás készítése és majd az órán annak betartása. Eleinte problémát okozott a hallgatóimnak, hogy mekkora tananyagtartalom fér bele 45 percbe, és milyen részletességgel kell elmondani azt. Középszkolás gyerekekről van szó, itt gyakran az órai magyarázatokban 9-10 diányi anyaggal lehet tovább haladni, ez nagyban függ a tárgyalt téma bonyolultságától. Nagyon nehéz tananyaggal még ennyire sem lehetséges óráról órára haladni.

Másik nehézség az órák tartásában az érthető, hangos beszéd, a gyerekek figyelmének felkeltése, és fenntartása. Azok a hallgatók, akik itt tartottak először órát komoly zavarban voltak az óra elején, de a feszültség lassanként oldódott és a következő órákat már egyre magabiztosabban tartották. Volt olyan hallgatóm, aki az első órába tervezett tananyagtartalmat 10 perc alatt hadarva elmondta és utána nem tudta mit kezdjen a maradék idővel. A gyerekektől meg nem kérdezte, hogy értik-e, van-e észrevételük, tudják-e követni? Mint utóbb kiderült, annyira izgult, hogy így vezette le. Sajnos az nem volt jó óra, de átbeszéltük és következőkben már sokkal jobban sikerült az időkerettel gazdálkodni. Bár ez a hallgató sokat javult, mégis a három hallgató közül ő volt az, aki legkevésbé tudott a feladatoknak időben megfelelni.

A megtartott órák után azonnal átbeszéltük az órán történeteket. A hallgatóim örömmel vették az észrevételeimet és segítségükre volt saját tanári kompetenciájuk kiteljesedésében. Az órák

végén hagyunk arra is időt, hogy a tanulók értékeljék az órát. Megkérdeztem őket, hogy értették-e tananyagot, hogy tetszett az előadás módja?

A gyerekek véleménye általában nagyon pozitív volt. Szeretik azokat a tanórákat, melyek gyakorlat igényesek, ahol valamilyen beavatkozást vagy technikát tanulunk. A hallgatóimnak is mindig ilyen jellegű órákon adok lehetőséget az első tanítások alkalmával. Ezt azért teszem így, mert a hallgatók maguk is egészségügyi szakemberek, tehát ezek az órák megtartása szakmailag nem okoz gondot, így nekik könnyebb ezzel kezdeni. Viszont, mivel a gyerekek értik és élvezik ezeket az órákat, könnyebben tudják a kapcsolatot építeni velük és kölcsönös kommunikációval, játékosan, szemléltető eszközökkel tudnak jó és élvezhető órákat tartani. A kezdeti siker viszont jó motiváló tényező, ezek után könnyebben tartanak elméleti órát.

Utólag azt kell, hogy mondjam, örülök, hogy nem hagytuk a hospitálások utánra az óra tartásokat. Ez a döntés nem tudatosan történt, hanem azért, mert a hallgatóim nem egyszerre haladtak. Voltak, akik fel tudtak készülni, előre megbeszélt témában az óra megtartására, sőt egymás után több órát is megtartottak a témában, addig mások hospitáltak és fordítva. Utólag kiderült, hogy jó döntés volt, hiszen 2020 novemberben online oktatásra tértünk át. Örültem, hogy része volt a hallgatóimnak a kontakt óra megtartásának hangulatában, a gyerekek érdeklődését, kíváncsiságát közvetlenül megtapasztalni.

4. Feladatok, áttérés a digitális oktatásra. Hospitálás digitális oktatásban.

4.1. Áttérés a digitális oktatásra

Sajnos a 2020/21 tanévben az őszi szünet után, szinte az egész tanévre digitális oktatásra kényszerültünk átállni. Ez több szempontból is nehézséget okozott. Az előző tanévben erre teljesen felkészületlenek voltunk, idén már számítottunk erre és azonnal át tudtunk állni. A nehézséget a tanítási gyakorlatok megtartása okozta. Az előző tanévben a digitális oktatás kezdetére a hallgatók végeztek a tanítási gyakorlattal, tehát ezzel akkor már nem volt teendő. De ebben a tanévben még korántsem volt ez letudva, megoldandó probléma maradt. Miután a csoportokkal kialakult az új rend, azonnal a hallgatóim felé fordultam. Ugyanúgy készültek órátartásra, csak most már digitális formában. Az első félév felénél jártunk. A hospitálások nagyrészt lementek, de bőven voltak még előre beosztott hospitálendő és megtartandó órái a hallgatóimnak. Nagyon vártuk azt is, hogy a téli szünet után visszatérhet a kontakt oktatás, de sajnos ez szinte egész tanévre online maradt.

A vizsgaidőszak után a második félévet kezdtük, az előző félév rutinjával, digitális oktatásban.

4.2. Hospitálás, tanítási gyakorlat digitális oktatásban

Az átállás után online megbeszélést tartottunk. Először megbeszéltük, mikor folytatják a hospitálást és melyik órát ki, mikor, milyen témában tartja. Muszáj volt újra tervezni, hiszen a hallgatóim kontakt órák megtartására készültek. Át kellett alakítaniuk az óraterveket (4. *melléklet*) és az addig elkészült és használt diákat, mert ezek nem digitális oktatáshoz készültek. Hospitálással folytattuk (5. és 6. *melléklet*). Mindegyikük először több általam tartott órába csatlakozott. Az órákat a Google Meet platform segítségével tartottam. Nekem ez a felület jól bevált. Az órák előtt megosztok a gyerekekkel és a hallgatókkal egy linket, melynek segítségével be tudnak lépni az órára. Sokan be tudnak lépni, bírja a rendszer, ezen kívül prezentálhatok közben, és látom a diákokat is a kamerákon keresztül. Hozzá tudnak szólni, tudnak kérdezni, és remekül lehet szóbeli számonkérésnél alkalmazni, azonnali kérdés-válaszokkal.

A gyerekek már ismerték a hallgatókat, a korábbi kontakt órákról. Mégis, a hallgatóim által tartott órák előtt külön felhívtam a figyelmüket és kértem őket az együttműködésre, aktív munka végzésre. Az órákat megelőző napon a hallgatókkal átbeszéltük a következő óra

menetét, tartalmát, és a tananyag nagyságát is. Előre elküldték az óravázlatokat és a diasorokat is. Én ezeket átnéztem és javítottam, vagy ha változtatást javasoltam azt átbeszéltük. A hallgatók elfogadták az észrevételeimet. Az általuk tartott órákhoz is én küldtem a belépéshez szükséges linket és miután mindenki belépett az online térbe, átadtam a szót a jelöltnek. Én végig online voltam és figyeltem az óra menetét. Viszonylag jól tudtak gazdálkodni az idővel. Bevonták a gyerekeket, kérdéseket tettek fel, amire vártak választ is. Folyamatosan visszajelzést kaptak a gyerekektől. Amikor végeztek a tananyaggal, a gyerekeket megkérdeztem, hogy tetszett az óra, hogy érezték magukat. Értették e tananyagot, mi tetszett az óra menetében. A gyerekek többnyire pozitív visszajelzést adtak, ami motiváló tényező volt a hallgatóknak. Ez után a gyerekek engedélyt kaptak a kilépésre. A hallgatók és én online maradtunk és megbeszéltük az órán történeteket. Én mindig azt erősítem, ami tetszett az óra vezetésében, a magyarázatban, a gyerekekhez való odafordulásban, és ezután beszélék arról, amiben javítani, vagy változtatni valót látok. A hallgatók maguk is érzik az erősségeiket, gyengeségüket és megfogadták a tanácsaimat. A következő órákra eszerint készültek.

4.3. Nehézségek a tanévben, eredmények.

A tavalyi tanévben (2020/2021 tanév), főleg az előzőhöz képest, nagyon gyorsan átálltunk a digitális oktatásra. Számítottunk a bevezetésére, a járvány helyzet alakulása miatt, ezért már előre felkészültünk.

Sajnos 2020 november közepétől az egész tanévben online kényszerültünk oktatni, ami több szempontból is nehéz volt, amellet, hogy bizonyos tantárgyak, vagy tantárgy részek oktatására nagyon is alkalmas. A kollégáimmal és a hallgatókkal is egyetértettünk abban, hogy elméleti órák megtartására jól használható, ha leszámítjuk, hogy hiányzik közvetlenül a diák, az iskolai légkör és hangulat. Akár matematika, történelem, nyelvi, vagy szakmai tanárral beszéltem, mindenki szerint online is átadható az elméleti tudás, arra alkalmas.

Hátránya azért több is van:

Egyrészt a fő nehézséget a számonkérés okozza. Muszáj értékelni a gyerekek munkáját, de a módszer megválasztása nagy kihívást jelent. Mivel távol az otthonukban vannak, nem látjuk, melyik könyv van előttük kinyitva, nehéz írásbeli számonkérést, dolgozat formájában alkalmazni. Vannak olyan felületek, mint pl. a Redmenta, amelyek segítségével lehet dolgozatot íratni, de ehhez előbb nagyon sok többletmunkát végez a pedagógus, hiszen

minden kérdést, tesztet, javítókulcsot, nekünk kell feltölteni a rendszerbe. Ez a feladat rengeteg órát emészt fel, amire kevés idő maradt ebben a rendkívüli helyzetben. Ha lenne adatbázis, amit mindenki használhat, az segítséget jelentene. Egy matematika vagy történelem tanár ki tudja használni ezt a lehetőséget, de mi egészségügyi szaktanárok nem tudunk élni vele. Ennek oka egyszerű. A 9-15. évfolyamon tanítunk egészségügyi tárgyat, ami sok különálló tantárgyból áll. A tavalyi tanéven 30 különböző (pl. anatómia, gyógyszerstan, rehabilitáció, elsősegélynyújtás, belgyógyászat és még hosszan sorolhatnám) tantárgyat tanítottam. Képtelenség ennyi tantárgyra külön tesztet készíteni. Én ezért a szóbeli feleletet részesítettem előnyben, azonnali kérdés-válasz használatával. Vagy téma kifejtéssel, amire a tanulók előre felkészültek. Ezen kívül értékeltem az órai munkát, a hozzászólások és az aktív részvétel figyelembevételével. Ezeket a módszereket a hallgatóim is alkalmazták az óráikon.

Másrészt nagy probléma, hogy a diákok bejelentkezés után sokszor kikapcsolják a kamerájukat, tehát nem látszik, hogy tényleg ott vannak-e. Sokan arra hivatkoztak, hogy azért nem kapcsolnak kamerát, mert nincs, vagy rossz. Mindent kitaláltak, csak ne kelljen megmutatni magukat. Több gyereket láttam ágyban fekvő, pizsamában, ászítózva. Biztos vagyok abban, hogy többen nem voltak ott az órán, csak bejelentkeztek. Erre ettől a tanévtől viszont ezeket az eseteket megelőzendő házirendet módosítottunk. Ettől kezdve kötelező a diáknak is a kamera bekapcsolása, ha nem tudja megoldani, akkor az iskolai gépek egyikéhez felügyelettel beülhet. A Google Meet platform hibája, hogy ha prezentálok, diavetítés közben megosztottá válik a képernyő. Egyrészt nem látom a bejelentkezett összes diákot, másrészt, ha magyarázok, és a diát mutatom, belemerülök a témába, nehéz azt is figyelni, hogy hány diák kapcsolja ki a kameráját.

Ezért nagyon hamar bevezettem a gyerekek számára az órai vázlat készítését, amit, az óra után, egy megadott időpontig el kellett nekem küldeniük emailben. Ezekre a vázlatokra órai munka jegyet adtam. A levelek és vázlatok ellenőrzése nekem sok többletmunkát okozott, viszont a gyerekek ösztönzésére találtam ki, és bevált. Így el tudtam érni, hogy az online órákon részt vegyenek és dolgozzanak is. Ez a módszer tetszett a hallgatóimnak is ők is alkalmazták a saját óráikon.

A 2019-2020-as tanév második félévének (járvány első hulláma idején) nehézségei közé számított, hogy nálunk az iskolában nem volt egy egységes online felület, ahol az órákat megtarthattuk volna. Akkor gyakorlatilag úgy kellett hirtelen áttérni a digitális oktatásra, hogy pénteken még senki nem tudta, hogy hétfőtől online tanít. Nem volt semmilyen technikai és pedagógiai feltétel ehhez. Mindenki úgy szedte össze a diákjait és olyan felületen, ahogy tudta. Bizony nehéz időszak volt. Egyik akkor általam ismert online platform sem bírt el

egyszerre 30 résztvevőt. Lefagyott a rendszer, sokakat kidobott stb. Később, amikor elérhetővé vált a Google Meet felület, és azt próbáltuk ki, a helyzet sokat javult, és elmondható, hogy a többi korábban használt digitális előadófelülethez képest jobban bevált. Sajnos a mai napig gond az, hogy ha 30 résztvevő van és mindenki bekapcsolja a kameráját, akkor úgy prezentálni nem lehet, mert lefagy a rendszer, vagy valakit kidob. Bontott csoportoknál, kisebb létszámnál ez nem mindig okozott gondot. Ezért prezentálás alatt kénytelen voltam megengedni, hogy a kamerát a gyerekek kikapcsolják. Visszatérve a hallgatóim is ilyen körülmények között tartották az óráikat. Próbáltam a segítségükre lenni, előre szóltam a tanulóknak és kértem, hogy működjenek együtt.

Az első félévet tehát ilyen hibrid tanítással zártuk. Szerencsére voltak kontakt órák is, de sajnos a többi digitális oktatásban realizálódott. A második félévre sem tudtunk visszatérni az iskolába, így azt teljes egészében digitális oktatásban teljesítették a hallgatók.

A digitális oktatás nagy hátránya, a gyerekektől való távolság, az iskolai élet, nyüzsgés hiánya. A szünetben sokszor a tanáriig sem jutok el, mert legalább öten megállítanak, mert még szeretnének kérni, vagy mondani valamit. Osztályfőnök vagyok és foglalkozom a gyerekek mentális fejlődésével is, meghallgatom a gondolataikat, örömeiket, bánatukat, és ha tudok, mindenben támogatom és segítem őket. Ez nagymértékben háttérbe szorult a digitális oktatásban. És rosszat tett az osztályközösségeknek is. A gyerekek egymástól is eltávolodtak, kicsit magányossá váltak.

Nagy veszteségek voltak a kilencedikesek és a végzős osztályok. Kilencedikben csak az első két hónap volt az iskolában, nem szokták még meg az új társakat, tanárokat, és nem szokták meg egymást és az iskolai elvárásokat. Mire lassan kezdett volna összeállni a közösség, egy teljes tanévre otthonra kényszerültek a gyerekek és ez idén is érezhető rajtuk, mert rosszul szocializálódnak sajnos. A végzősök szintén sokat veszítettek. Nekik pont elmaradt a szalagavató ünnepség, ami a zárás utáni héten lett volna. Ezt nagyon nehezen élték meg. Másrészt az érettségi vizsgák előtti nagy hajrá és készülődés otthonról nem volt annyira eredményes. És nekik a szóbeli vizsgák is elmaradtak, pedig egész évben készültek rá, és ennek eredménye nagyon hiányzott az érettségi vizsgán kapott értékelésből.

5. Összegzés, értékelés, záró gondolatok.

A tanév végén, mikor az éves tapasztalatokat beszéltük, át mindegyik hallgatóm örült, hogy volt része kontakt oktatásban. Sokkal jobban tudtak kontaktust teremteni a gyerekekkel, könnyebben motiválták őket a munkára. Szinte mindegyikük megfogalmazta azt, hogy digitális oktatás keretein belül képtelenség gyakorlat igényes órákat jó minőségben megtanítani. Nehézséget okozott a személyes kapcsolatok hiánya, sok esetben a gyerekek részéről az érdektelenség is. Nehezen lehetett őket tanév vége felé munkára fogni.

A hallgatóim pedig igyekeztek. Igényes diákat készítettek. Kihasználták a digitális technika előnyeit. Alkalmazták a Kahoot! és a tankockát. A diákba filmeket is tettek, változatos módon szemléltettek. Az iskolai légkört és azt a hangos hangulatot, változatosságot nem lehet a digitális oktatásban megélni. És ez hiányzott nagyon mindegyikünknek a tavalyi tanévben.

5.1 Egyik hallgatóm önértékelése

Önértékelés, fejlődésem.

Ahogy korábban említettem, több mint 10 éve tanítok felnőttképzésben, elég magas óraszámban, így a tanári tanulmányaim megkezdésekor már elég nagy rutinnal rendelkeztem az előadás, prezentálás, demonstráció tekintetében. Az eddigi – főleg autodidakta módon kialakított – módszereim részben megerősítést kaptak, ez jó érzéssel és megnyugvással töltött el. Mivel azonban csak felnőttekkel és egy szűkebb szakmai területen tevékenykedem oktatóként, sok olyan módszert ismertem meg a képzés során, melyekre eddig nem volt rálátásom és nem is alkalmaztam, viszont ezentúl szívesen építem be a munkámba.

Az óratervek precíz elkészítése a kezdetekben nehézséget okozott és kevésbé éreztem a jelentőségét is. Az iskolai tanítási gyakorlatom során azonban maximálisan beigazolódtott, hogy az előre megtervezett munka milyen segítség az óra vezetésében. Egy mankó, melyre támaszkodhatok az előre nem mindig tervezhető körülmények között is. Segítség abban is, hogy ne „ússzak el” az idővel és a témával, hogy jól „emészthető” keretbe foglaljam a feldolgozandó ismeretanyagot és beépítsek olyan ellenőrző pontokat, melyek során visszajelzés kapok, hogy a tanulók mennyire haladnak a befogadással, szükséges-e ismétlés, megerősítés vagy átfogalmazás. Így a tanítás már nem csupán egy előadás, hanem egy interakciókkal „bebiztosított” közös ismeretfeldolgozás, a tanulókkal végzett közös munka.

A másik gyenge pontom éppen ebből az interakcióból adódott: a felnőttképzésben javarészt a frontális munkához, az előadáshoz vagyok szokva, melyet – mivel anatómiai, mozgástani összefüggéseket is tanítok – sok-sok demonstrációval szoktam színesebbé, érhetőbbé tenni. Mind az elméleti, mind a gyakorlati oktatásaimon javarészt magam adtam át az információkat eddig. A tanárképzés során tanult didaktikai módszereket azonban elkezdtem most már felvenni az oktatási metodikámba és például a csoportmunkában feldolgozott, majd közösen értékelt anyagrészeket nagy hatékonysággal és sikerrel tudtam beépíteni az azóta vezetett képzéseimbe. Ugyancsak az otthon, egyénileg feldolgozandó anyagrészekből vagy a csoportban tanult ismeretekből készítendő házi feladatokat is bevezettem, mely az ismeret megértéséről és a gyakorlatba való átültetés képességéről ad számomra visszajelzést. Ez pedig a további oktatási munka irányát és mikéntjét is befolyásolja.

Jelenléti oktatásból a digitális térbe

2020 óriási fordulatot hozott mindannyiunk életébe. A 2019-ben induló világjárvány 2020 őszen, majd 2021 márciusában újfent a digitális oktatásra való átállásra kényszerítette az oktatási intézményeket. Szigorúan szakmai szempontból kifejezetten izgalmas volt, hogy tanári mesterképzésünk alatt „testközelből” lehettünk szemtanúi ennek a hirtelen átállásnak. Képzésünk első két félévében az oktatott tárgyak között szerepelt a digitális taneszközök és az infokommunikációs eszközök használata. Tanárunk úgy beszélt róluk, mint egy lehetséges és hamarosan szükségszerű változásról, melyekre a magyar oktatási intézmények és a pedagógusok nagy része még nem áll készen és hogy e téren még sok tennivaló van. Vélhetően egyikünk sem gondolta, hogy pár héten belül ez a szükségszerű váltás ellentmondást nem tűrően bekövetkezik. Egyik napról a másikra kellett a jelenléti oktatást digitálisra cserélni. Mi pedig hospitáló és gyakorló tanárjelöltként ennek szemtanúi és részesei lehettünk. A digitális oktatásra való áttérés az eddig nem tapasztalt online tanításba is bevezetett. A különféle online platformok technikai megismerése, magabiztos használata és a „kamerának” tartott előadás rutinja is komoly hozadéka ennek a kényszer szülte kompetenciafejlesztésnek, amely viszont a jövőt illetően mindenképpen felértékelődik és szükségszerűvé válik. A képzés I. és II. félévében zajló órákon (Elektronikus tanulás, Digitális taneszközök, IKT az oktatásban) még kívülállóként tekintettem ezekre az ismeretekre, tudomásul véve, hogy a fel növekvő ifjúság megköveteli ezeket a kompetenciákat is. Azt gondolom, mindannyiunk nevében mondhatom, hogy senki nem számított rá, hogy ennyire gyorsan már kizárólag így érintkezhetünk a tanulókkal. Ismét

bebizonyosodott azonban, hogy a hátrányból miként lehet előnyt kovácsolni: a szükségszerűen gyors átállással, a mentortanárom segítségével és az egyetemi online órák tapasztalataival rövid idő alatt vált készségszintűvé a tanult módszerek digitális oktatásba való átültetése.

Az átállás során a legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy nem számolhattam a tanulók figyelmére. A monitoromnak beszéltem, a tanulók kamerái végig kikapcsolva voltak, így nem számíthattam semmilyen metakommunikációs visszajelzésre. Kérdések feltételével próbáltam bevonni őket a közös munkába, de mivel számukra is újdonság volt ez a helyzet, még ők sem voltak annyira aktívak az online térben. A hetek múlásával szerencsére érzékelhetően megváltozott a tanulók viselkedése is az online órákon. A mentortanárom (és a többi tanár) által kialakított új szabályokkal a tanulók jelenléte aktívabb és biztosabb lett. Ezzel együtt lettem én is magabiztosabb.

Mivel még éppen volt alkalmam néhány órát élőben is megtartani, össze tudom hasonlítani a kétféle oktatást. Ha egy mérleg két serpenyője lennének a jelenléti és a digitális oktatás, akkor mindkét serpenyőbe tudnék pakolni súlyokat. Ami viszont egyértelmű, hogy a jelenlegi oktatást magasan hatékonyabbnak és élvezhetőnek tartom. Nyilván óriási előnye a digitálisnak, hogy az otthonuk kényelmében és biztonságában tanulhattak a tanulók és taníthattam én is, de az órai munkában való részvétel aktivitása messze alulmaradt a jelenléti órákkal szemben. Az órákra való felkészülés annyiban volt számomra nehezebb, hogy sokkal kreatívabbnak kellett lennem a figyelem felkeltése és fenntartása érdekében, mint egy élő órán. Ezt igyekeztem nagyon sok képi anyag prezentációjában való felhasználásával és a figyelmet irányító és együtt gondolkodást serkentő kérdések feltételével megoldani. Összességében örülök, hogy mindkét oktatási módszert volt lehetőségem megfigyelni és gyakorolni. Ha választhatnék, biztosan a jelenléti oktatást választanám.

Értékelés

A hallgatók értékelése, az egyetem által kiadott szempontok szerint egyénileg történt (Z. melléklet). Mindegyik hallgatónál értékeltem a felkészülést, a fejlődést, a nehézségeket és erősségeket. A véleményemmel a hallgatók egyetértettek. Egyöntetűen úgy gondolják, hogy a kontakt oktatást semmi nem pótolja, megérezték a gyermekekkel való közvetlen kapcsolat hangulatát és szépségét. De azt is mondják, hogy digitális oktatásban is sokat tanultak, csak más dolgokat. Megtanulták, hogy az időkeret ott alakulhat másként, akár egy technikai nehézség miatt is. Másrészt nehezebb a figyelmet felkelteni és még nehezebb azt végig

fenntartani. Nehezebb a gyerekeket munkára ösztönözni, nehezebb a számonkérés, de nehezebb úgy magyarázni, hogy nem látjuk ki lát még minket a gyerekeken kívül. Az is tény, ha az ember magyaráz, közben kérdez, és vannak, akik válaszolnak, nehezebb nyomon követni, ha valaki, bár online van, nem vesz részt az órai munkában. Sajnos ilyenek is nagy számban előfordultak.

5.2. Hallgatói értékelések

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz értékelőlapot használtam, amit mentorként azért tartok célszerűnek, mert nem csupán számszerű értékelést, érdemjegyet adhatok, hanem különböző szempontok alapján, nyomon követhető és szövegesen is értékelhető vele a mentorált féléves haladása, fejlődése. Számára is hasznosabb, mint a pusztá érdemjegy.

A szempontok, amelyek mentén felépül a hallgató értékelése:

- Saját pedagógusszerep értelmezése
- Szakmai fejlődés tervezése
- Szakmai tevékenységek sokszínűsége, megalapozottsága
- Tervezett tevékenységek, a szakmai fejlődés dokumentálása, a tapasztaltak, visszajelzések elemzése
- Gyakorlat tervezett tevékenységeinek/ a fejlődési terv céljainak, megvalósulásának értékelése

Ezek mindegyikéről összegző szöveges értékelést kap, ami útmutatóként szolgálhat a továbbiakhoz. A hallgatók maguk is hasznosnak találják ezt a típusú értékelési megoldást. Az értékelőlapot lásd az alábbi táblázatban.

ÉRTÉKELŐ LAP

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat teljesítéséről

Tanárjelölt neve: XY Neptun kódja: Szakja: Egészségügyi mestertanár MSC	
Értékelési területek	Összegző szöveges értékelés
Saját pedagógusszerep értelmezése	A jelölt tudatosan készül a pedagógus pályára. Ezt bizonyítja, hogy folyamatosan felméri és értékeli a mindennapok során az aktualitásoknak megfelelően teendőit. Kiemelkedően jó kapcsolatot alakított ki a nevelőtestület tagjaival. Tudatos fejlődési igényét támasztja alá az is, hogy kikéri mentora véleményét egyes szakmai, a tanulócsoporthoz fejlődését támogató kérdésekben is. Részt vesz intézményünkben egy felmenő rendszerben kialakítandó – a szaggimnáziumi osztályokat érintő – szakmai kompetenciamérés kidolgozásában és értékelésében, mely reményeink szerint nagymértékben segíti majd szakmai munkánk tervezését, kivitelezését, hiszen egyfajta tükröt tart elénk, megmutatva erősségeinket, fejlesztendő területeinket.
Szakmai fejlődés tervezése	A jelölttel elkészítettünk egy fejlődési tervet, mely közös megbeszéléseken, egyeztetéseken alapul. Ebben megfogalmazódtak a főbb pedagógiai célok, irányvonalak. A kiemelt pedagógus kompetenciák mentén jelöltük ki közösen, hogy melyek azok a területek, amelyekben erős, és melyek azok a területek, attitűdök melyekben lehetősége lesz a fejlődésre. XY erőssége az a belső, magas szinten interiorizálódott igény, mely arra motiválja, hogy szakmai tudását átadja a jövő egészségügyi dolgozóinak. Reményeim szerint ezért tesz majd szintén sikeres vizsgát mestertanár szakon is. Ez is bizonyítja a fejlődés iránti igényt. Tudását

	kellő pedagógiai megalapozottsággal, tudatossággal végezheti majd.
Szakmai tevékenységek sokszínűsége, megalapozottsága	Az egészségügy ágazat szakgimnáziumi osztályaiban tanítók tudják, hogy milyen nagy kihívást jelent az aktuális kerettanterv alapján a különböző tantárgyakat tanítani. Munkaközösségünk az érvényben lévő kerettanterv alapján több mint harminc tanmenetet készített a tanév elején. X.Y. rendszeresen elkészíti az aktuális órához illeszkedő óraterveket a különböző órátípusoknak megfelelően. Megpróbálja minimalizálni a frontális munkát, akkor is maximálisan aktivizálja a tanulókat. Kiemelt hangsúlyt fordít a csoportos, páros és egyéni feladatok előtérbe helyezésére. Lehetőséget biztosít a diákoknak az önreflexióra, illetve az osztálytársak is reflektálhatnak egy- egy feladat után. Dicsérendőnek, a jelölt erősségének tartom ezt tudatosan alkalmazott módszert, hiszen így az életkori sajátosságoknak megfelelően nem csak mások kritikai elemzésére van módjuk, hanem megtanulják reálisan elemezni, értékelni önmagukat is.
Tervezett tevékenységek, a szakmai fejlődés dokumentálása, a tapasztaltak, visszajelzések elemzése	Intézményünk nem tartozik a nagy létszámú iskolák közé. Évfolyamonként három, négy, illetve a tizenegyedik évfolyamon öt osztállyal. Nevelőtestületünk sem népes, így a tanárban sokkal személyesebb, meghittebb kapcsolatok alakulhatnak ki a pedagógusok között. Ez lehetőséget biztosít számunkra arra, hogy a diákokkal, vagy a kollégákkal kapcsolatos feladatokat megbeszéljük, egyeztessünk.
Gyakorlat tervezett tevékenységeinek/ a fejlődési terv céljainak, megvalósulásának értékelése	Úgy vélem, szaktárgyi tudása kiemelkedő. Tanári munkáját a tantervi ismeretei alapján nagy precizitással tervezi, tudatosan készül, didaktikai módszereit fejleszti. Tanítási óráin lehetőség szerit megpróbál differenciálni, ami nem csak a tanulási nehézséggel küzdők segítségét jelenti, hanem a tehetséggondozást is magában foglalja. Belső igényévé vált az önreflexió, melyet folyamatosan gyakorol, kíváncsi a kollégák elemző véleményére is. Tevékenysége során lehetőségeihez képest megvalósul a tanulás támogatása, hiszen nem csak különböző a tanulást segítő segédanyagokat készít, hanem változatos módszereket alkalmazva tartja meg óráit, alkalmazkodva az életkori sajátosságokhoz és a csoportok létszámához is. A tanulói értékelések során változatosan használja a pedagógiában ismert lehetőségeket. Diákjai teljesítményét mindig önmagukhoz viszonyítja, méri hiszen mindenki más és más készségekkel

	képességekkel rendelkeznek. Ragyogóan alkalmazza a verbális és nonverbális értékelés árnyalt módjait is. Megvalósítandó céljai között szerepel az egyetemen tanult elméleti ismeretek folyamatos beépítése, alkalmazása a mindennapos pedagógiai tevékenységei közé.
--	--

A gyakorlatra adott osztályzat (betűvel és számmal): JELES (5)

Dátum: Budapest 2021.04.12.

mentor aláírása

Forrás: Saját készítés

Az értékelőlap kitöltése az összefüggő tanítási gyakorlat végén történik, melynek alapját a jegyzetem adja, amit a félév során a hallgató munkáját tükrözi, több szempont szerint.

Ezek a szempontok a következők:

- adminisztráció
- szempont a hospitálási napló vezetése, óraterv készítése, diák készítése
- órataratás
- szempont a diákok megszólítása, közvetlenség, érdeklődés felkeltése, érthető magyarázat, kérdésfeltevés, diákok bevonása, aktivitás, időkerettel való gazdálkodás
- együttműködés kollégákkal, diákokkal, velem
- kommunikáció kollégákkal, diákokkal, velem

A jegyzetelést most csináltam először, mert már három hallgatóval dolgoztam egyszerre együtt. Fontos volt bizonyos részleteket lejegyzetelni, hogy korrekt értékelést adhassak. A hallgatók tudták, hogy mit fogok írni, hiszen szoros munkakapcsolatban álltunk, a folyamatos visszajelzést megkapták a munkájukhoz és ők is egyetértettek. Az egyetem nem kért részletes értékelést a hallgatóktól, csak egy néhány mondatnyi összegzést, a tanítási gyakorlati igazolás mellé. Három mondatban nehezen tudtam volna leírni egy félév munkáját, ezért mellé csatoltam a fenti értékelő lapot is. A hallgatók az utolsó konzultációs alkalommal kapták meg, amit már május elején kontakt oktatásban valósíthattunk meg.

5.3. Hallgatók értékelése saját gyakorlatukról

Sajnos a záró tanítást nem úgy szervezte az egyetem, hogy részese lehessenek, pedig szívesen részt vettem volna. Az elmúlt tanévben a hallgatóimmal kialakult egy normál baráti munkakapcsolat, amelyben tudják, hogy mindenben számíthatnak rám.

Egy év eltelt a hallgatók végzése óta. Két hallgatóval azóta is jó kapcsolatban vagyok. A gyakorlat során végig éreztem és többször mondták is, hogy tetszik nekik, az, ahogy a gyerekekkel beszélek, ahogy magyarázok, ahogy az órát tartom. Úgy éreztem egyfajta pozitív példának tartanak. Ennek azért örültem, mert én is megerősítést kapok a munkámról, másrészt engem is motivál, jobb munkára ösztönöz a pozitív kritika. Előfordult, olyan is, hogy hospitálás után feltették a kérdést, hogy valamit én miért úgy tettem, ő másképp csinálta volna. Én ezeket a kritikákat is örömmel fogadom, hiszen ebből is lehet tanulni, fejlődni. És

nem hiszem, hogy tévedhetetlen lennék, vagy, hogy mindig mindent jól oldok meg, akkor is, ha igyekszem. Hasznos hallani más szemléletet, más véleményt. Mint korábban írtam, minden óra után értékelték a gyerekek is az órát és mi külön a hallgatókkal is átbeszéltük. A pozitív és a negatív dolgokat is a megfelelő formában. Különösen fontossá váltak ezek az értékelések a digitális oktatás során, hiszem a hallgatók, különösen az első órákon nagyon elveszettek érezték magukat. Eleinte kizökkentette őket, egy műszaki probléma, ha nem indult a dia vetítés, ha lefagyott a gép, háttérzajok stb. Amúgy is izgultak, hiszen aki prezentál osztott képernyőt lát, kicsi kockákban látja a diákokat, nehezebb a kontaktust felvenni. Sok esetben kiderült, hogy az óra részt vevői között szülők is vannak, hiszen otthon dolgoztak, főztek, mostak. Ezen akadályok leküzdésében úgy érzem a hallgatóim nagy segítségére voltam. Azt adtam tovább, hogy a gyerekekre koncentrálunk, az órákat időben, jó minőségben megtartjuk, a gyerekek érdeklődését felkeltjük, amennyire csak lehet, munkára ösztönözzük. Hallgatóim is ebben a szellemben dolgoztak és meggyőződésem, hogy ketten nagyon jó tanárok, a harmadik hallgató bár jó szakember, kicsit kevesebb érzéke van a tudás átadásához.

Ketten leírták a tapasztalataikat és érzéseiket a gyakorlattal kapcsolatban, mellyel meghatottak. Külön öröm számomra, hogy mindketten hozzá járultak, hogy észrevételeiket a dolgozatomban felhasználjam.

5.3.1. Cs. írása

Mentortanárom, Lipót Mária a tanulókkal folytatott munkája alapján számomra a nagybetűs TANÁR, igazi követendő példa. El nem fogyó türelemmel, kedvességgel, de mindig határozott és tiszteletteljes szigorral fordul a tanulókhoz. Saját osztályával – akik érettségi előtt állnak – különösen szoros és bensőséges kapcsolatot tart fenn. De ez a szeretetteljes közeg nem egyenlő az engedékenységgel. Az iskolai kötelezettségek tekintetében szigorú, elvárásai magasak, melynek diákjai kétséget kizáróan tesznek eleget, mert tudják, hogy „Marcsi néni” kedves ugyan, de nem enged az előírt feladatokból. Munkájában látszik az óriási rutin. A váratlan helyzetekre is gyorsan és adekvát módon reagál. Az irányítás minden pillanatban a kezében van. Határozottan és célirányosan dönt és intézkedik, minden kérést tisztelettel és kedvesen megfogalmazva. Kéréseit a tanulók elfogadják, és ellenvetés nélkül teljesítik.

Gyakornokként teljesen biztonságban éreztem magam mellette. Kiemelkedő figyelemmel segítette munkámat, az órákra való felkészülést, a tanulók felé történő bemutatásomat. A

tananyag összeállítása mellett nagyon sok, a pályára lépéskor nélkülözhetetlen tanáccsal látott el a gyerekekkel való kapcsolódás, kommunikáció terén. Mivel ezzel a korosztállyal mostanáig nem dolgoztam, kincset értek ezek a sokéves tapasztalatok. Úgy éreztem magam mellette, mint egy inas a mestere oldalán. Mindezeknek köszönhetően a kezdeti izgalmak után egyre magabiztosabban álltam ki a diákok elé, sokat profitáltam az ott töltött időből és a vele folytatott egyeztetésekből, közös munkából. Hálás vagyok tanácsaiért, mindig segítőkész szakmai támogatásáért és hogy olyan példát mutatott nekem, mely örök útavalóm lesz a tanári pályán.

A digitális oktatás tapasztalatai

Az egészségügyi tanár mesterszakos képzésen belüli iskolai gyakorlatomat még élő, tantermi oktatással volt szerencsém megkezdeni. Hospitálni és szakórát tartani is volt lehetőségem jelenléti órán. A járvány miatti iskolabezárással azonban a gyakorlataim is áttevődtek az online térbe és mentortanárom órátartását is online felületen kísérhettem figyelemmel, illetve saját óráimat is ezen keresztül kellett megtartanom. Bár a helyzetet a kényszer szülte, az a meglátásom, hogy ennek köszönhetően volt alkalmam a digitális tanítást is közvetlenül megismerni, megfigyelni és gyakorolni. Ez tanári kompetenciáimat mindenképpen bővítette.

A megfigyelt órákon a tapasztalataim vegyesek. Rögtön a bezárást követő néhány órán úgy tűnt, hogy a tanulókat nehezebb motiválni az online felületen. Mentortanárom érthetően és – számomra mindenképpen – élvezhetően adta elő a feldolgozandó ismereteket. Ennek ellenére a tanulók kevésbé aktívan vettek részt az órákon. A kamerákat sem kapcsolták be és a kérdésekre is csak név szerinti felszólítással válaszoltak. Mentortanárom is felismerte azonnal az online oktatásban rejlő nehézségeket, ezért pár nap múlva egy nagyon frappáns és hatékony változtatással állt elő. Minden órán kérte, hogy a bejelentkezés után legalább a köszöntés idejére kapcsolják be a tanulók a kameráikat, amit aztán az órán kikapcsolva tarthatnak. Illetve kötelezővé tette az órai jegyzetelést és az órai jegyzetek egy napon belüli beküldését. Ezzel rá tudta venni a tanulókat, hogy valóban részt vegyenek az órán és figyeljenek. Innentől kezdve érdekes módon az órai aktivitás is felélénkült. Számomra ez egy pozitív példa volt arra, hogy a hatékonyabb munkát nem fegyelmezéssel vagy büntetés kilátásba helyezésével érte el, hanem hasznos, a tanulók érdekeit szolgáló módszert alkalmazott. Egyértelmű bizonyítéka ez annak, hogy munkája során nem öncélú döntéseket hoz, hanem mindig a tanulók érdekeit és az ő fejlődésüket tartja szem előtt.

A saját oktatásaim digitális platformra való áthelyezése kis izgalommal járt azért számomra, még ha az előadások, órák tartásában egyébként nagy tapasztalatom is van. Mentortanárom mindig tisztelettel mutatott be az órák elején és kérte a tanulókat a jegyzetelésre és az aktív részvételre. Mivel ez már az „új módszer” bevezetése után zajlott, valóban aktívabbak voltak a tanulók, a kérdéseimre szívesen válaszoltak, megosztották gondolataikat, ez nekem óriási segítség volt, hiszen egy kamerának beszéltem, a szemkontaktus hiánya pedig mindig bizonytalanabbá teszi az előadót. Mentortanárom az órák után mindig azonnal értékelt, segítő, konstruktív javaslatokkal élt a további órákat illetően, ami nagy segítséget jelentett számomra az azt követő órákra való felkészülésben.

Nem volt egyszerű az online órátartásra való átállás, de mentortanáromnak köszönhetően sikeresen vettem ezt az akadályt is és nagyon hasznos tapasztalatokkal gazdagodtam, amiért hálás vagyok. Köszönöm!

5.3.2. M. V írása

Tanítási gyakorlat a digitális oktatás alatt

A tanítási gyakorlatomat a Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézményében töltöttem. A gyakorlatot mentortanárom, Lipót Mária vezette. A gyakorlat nagy része digitális formában zajlott.

A digitális oktatásra való átállás nem volt könnyű diákként, de tanárjelöltként sem. A személyes **kontakt hiánya megnehezítette** az értékelést, visszacsatolást, aktivizálást és a tanítási-tanulási folyamat egészét.

A kontakt órákon a tanulókkal való személyes találkozás megalapozza az óra sikerességét. A tanulók reakcióiból, mozzanataiból, non verbális jeleikből könnyen lehet következtetni az óra érthetőségére. A digitális oktatás során az egyik legnehezebb feladat az volt, hogy minél motiválőbb elemeket alkalmazzak a tanítási-tanulási folyamatban. Mivel még a frontális munka is nehezen kivitelezhető, ezért nagyfokú kreativitásra volt szükség, hogy milyen tanítási-tanulási eszközöket, módszereket alkalmazzak az online órákon. Az internet használata, a különböző IKT eszközök használata különösebb problémát nem okozott számomra. A gyakorlat elején ugyanakkor sok időt vett igénybe olyan programokat keresni, amelyekkel a tananyagot hatékonyan és színesen átadhatom. A digitális oktatás folyamán egyre rutinszerűbbé vált az olyan alkalmazások használata, amelyek növelték a diákok aktivációs szintjét. Ilyen platformok; a kvíz gyártására rendkívül hasznos Kahoot! vagy a

különböző keresztrejtvények készítésére használatos Tankocka. Ezek használata nagyon hasznos, de elkészítésük rendkívül időigényes. Minden órát hosszas felkészülés előzött meg, hiszen az online oktatáshoz szükséges tananyagok sem voltak eléggé kidolgozva.

A gyakorlat alatt azt tapasztaltam, hogy az online órák elméleti anyag átadására alkalmasak lehetnek, de gyakorlati tudás átadása szinte lehetetlen. Mindez szintén a személyes és tárgyi kontakt hiányára vezethető vissza. Mivel a digitális oktatáshoz szükséges informatikai eszközök rendelkezésemre álltak, és a működésüket is könnyen el tudtam sajátítani, így a legnagyobb problémát a kidolgozatlan tananyagok miatti hosszas felkészülés, illetve a diákokkal és a mentortanárommal való személyes kontakt hiánya okozta.

Mentortanárom **jól vette** ezeket az **akadályokat** és mindig **színes, érdekes** órákat tarott. Órái **dinamikusak** és **érthetőek** voltak. A virtuális tér, a személyes kapcsolat hiánya miatt sokszor nehéz volt érzékelni, hogy a tanulók **valóban követik-e** az óra menetét. A tanárnő többször is **érdeklődött** az óra érthetőségét illetően, célzott **kérdéseket** rakott fel egy-egy kisebb anyagrészt után, amely a tanulókat aktivizálásra készítette. Később ezt a módszert én is szívesen alkalmaztam.

A hospitálások és az óratartásaim a Google Meet programon keresztül kerültek megrendezésre. A tanárnő nagyon **rutinosan** használta a programot, ezen a rendszeren keresztül tartotta az online konzultációkat és a szóbeli feleleteket egyaránt. A Google Meet használata újdonságnak számított nekem, de a tanárnő tapasztalatai szerint **egyszerű** kezelni a rendszert, **nem fagy le** még a PowerPoint és a videó megosztások során sem. Ezeket saját tapasztalataim is alátámasztanak.

A tanárnő az óráin a videó kamera bekapcsolása nem mindig volt kötelező, viszont az általam megtartott órák során bekapcsoltatta a kamerát a diákokkal. Ezzel is megkönnyítve a helyzetemet, mert **élet hűbbé** tette az online óráimat. A tanárnő mindig hagyott **kibontakozni**, végig **követte** az összes óra menetét, és a végén mindig **visszacsatolt**. Nagyon fontosnak tartom, hiszen ezek alapján készültem a következő alkalomra. Megteremtette számomra a **fejlődés lehetőségét**, és a véleménye is sokat számított. Az értékelés során mindig a **pozitív** részeket emelte ki, ugyanakkor a változtatni valókat is kedvesen mondta el.

A tanárnő mindig tartotta a **pontos** órakezdetet, és befejezést. Az anyag terjedelme sosem volt túl sok, de túl kevés sem. Az online órák során felléphetnek műszaki problémák, ami miatt megszakadhat a kapcsolat, de a becsatlakozás is sok időt vesz igénybe, ami miatt az órából sajnos legalább öt perc el is telik, ezért különösen fontos betartani az időkorlátokat. A tanárnő rugalmasan kezelte ezeket a helyzeteket, és az óra eleji becsatlakozást igyekezett mindig meggyorsítani. A várakozások során kedvesen és **türelmesen beszélgetett** a tanulókkal és

érdeklődött hogylétükről. Ezt a módszert később én is alkalmaztam, mivel azt tapasztaltam, hogy **csökkenti** az óra eleji **feszültséget** és **motiválhatja** a tanulókat is.

A hospitálások alkalmával voltak olyan osztályok, ahol a tanulók kevésbé voltak aktívak. A tanárnő erre is kitalált egy kreatív módszert. A diákoknak az óra anyagát le kellett **jegyzetelni** és az óra végén el kellett küldeniük e-mailben. Hasznosnak találtam ezt, hiszen mindenkinek muszáj volt követni az óra menetét, és közben jól tanulható jegyzetek is készültek. A tanulók **segítőkészek** voltak, hiszen a tanárnő **előzetesen konzultált** a velük az óráimról és velem is. Ez nagy segítség volt számomra, hiszen mindannyian felkészülten vártuk az óráimat. A tanárnő online óravezetésében az tetszett a legjobban, hogy megtartotta a **közvetlen, humoros** kapcsolatot a diákokkal és velem is. Mindig **naprakész** volt, és szinte azonnal **elérhető**, amely a digitális oktatás során elengedhetetlen. **Segítőkészségével, nyugodt, de dinamikus** személyével mindenki figyelmét lekötötte.

A digitális órák akkor lehetnek sikeresek, ha a kontakt órák elemeit, mint **aktivizálás, motiválás, differenciálás** és **visszacsatolás**, alkalmazzuk, de mindezt **kiegészítjük** a **rugalmas, segítőkész** hozzáállással és a **humorral**. Az órák során merjük használni az **internet** által felkínált forrásokat, igyekezzünk **érdekes elemeket** alkalmazni, de mégis **a cél** **elérése** felé terelni a tanítási-tanulási folyamatot.

5.3. Záró gondolatok

Végezetül szeretném összefoglalni a tanári munkám eddigi tapasztalatait és terveimet a jövőre nézve.

Mint korábban írtam is már tulajdonképpen régi vágyam volt, hogy valamikor váltok és felcserélem a betegellátó munkát egy oktatási típusú hivatásra, melyet azóta sem bántam meg. 32 év egészségügyi munka után, már a hatodik tanévet töltöttem az iskolában. Hihetetlenül szerencsésnek érzem, hogy 2016 szeptember óta, friss BSc oklevelemmel sikerült egy jó egészségügyi szakképző iskolában addig is szaktanárként elhelyezkednem, ahol azóta is dolgozom. Közben továbbtanultam. Párhuzamosan végeztem az Ápoló MSc és az Egészségügyi tanár MSc szakokat is. Így egyszerre tudtam tanulni, és gyakorolni a szakoktatói és nevelőmunkát is. Közben szakmai vizsgákon és érettségi vizsgákon is részt vettem, emellett már három éve tanárjelöltekkel is foglalkozom. Megtapasztaltam azt az örökérvényű „igazságot”, hogy csak akkor tudsz egy szakmát/új ismeretet elméletileg, de

főleg gyakorlatilag is jól megtanulni, ha abba a helyzetbe kerülsz, hogy magadnak kell azt másoknak átadni.

Örömmel dolgozom fiatalok között az oktatásban. Szeretek köztük lenni és törődni velük, nevelni, tanítani őket. Fő célom, hogy az általam tanított tanulók –beleértve azokat is, akik önértékelési zavarral küzdenek-, elhiggyék, hogy ők is értékesek, és ha akarják és küzdenek érte, akkor mindenre képesek, amit csak akarnak. Arra nevelem őket, hogy bármit elérhetnek és ebben a segítséget tőlem megkapják. Ösztönöz az a tudat, hogy érzem, bízok bennem, sőt sokszor a szeretetüket is érzem. Ez a tudat, és tapasztalat volt, amely segített a konfliktusok megoldásában is, ugyanis sokszor éreztem megéri a konfliktust felvállalni és megoldani.

Ezeket a képességeket célom a tanárjelölteknek is átadni. Meggyőződésemm, hogy bár tervezzük az órákat és szoros a tanmenet, mégis sokszor az élet felülírja az órai terveket, főként osztályfőnökként. A gyerekek számára nem csak tanárok vagyunk, hanem szinte második szülőként kezelnek minket. Fel kell legyünk készülve a változásra, bármilyen okból. A változás az elmúlt években a pandémia miatt is szükségszerű volt. A digitális oktatásra való átállás komoly megterhelést jelentett, főként az első évben. Akkor erre nem álltunk készen, de a következő tanévben, aminek tapasztalatait itt megosztottam, már kicsit könnyebben ment. A tanárjelöltek számára viszont nehéz volt az átállás, sokat kellett készülniük és komolyan aggódtak, hogy online tudnak-e jó órákat tartani.

Saját és hallgatóim egyöntetű véleménye, hogy a kontakt-oktatás hangulatát és eredményességét nem pótolja a digitális oktatás. Mi egészségügyi tárgyakat tanítunk, ami nagyon gyakorlatigényes. Az elméleti tananyag átadására jó lehetőség a digitális oktatás is, de nem lehet online megtanítani egy injekció beadását, az ágyazást, az elsősegélynyújtást, vagy a járókeret használatát, és még hosszan sorolhatnám. Számonkérésre szintén nem nagyon alkalmas, főleg ebben a korosztályban.

Örülök, hogy a hallgatóim kontakt órákat is tudtak tartani és tulajdonképpen, az sem baj, hogy az online térben is kellett dolgozzunk, mert ha erre újra szükség lesz egyszer, akkor a tapasztalataikat használni tudják majd. Ez előnye az idei tanulóimnak a korábbi években végzett hallgatóimmal szemben.

Végzős osztály osztályfőnöke voltam az elmúlt tanévben. Ahhoz, hogy a gyerekek összetartóak legyenek, hogy az iskolai szabályokat betartsák, és hogy a céljaikat el tudják érni, a kezdetektől szigorúan, de szeretettel foglalkoztam velük. A végzés évére egy igazi bensőséges kapcsolatba kerültünk egymással, ami kölcsönös tiszteleten és elfogadáson alapult. Tele voltak tervekkel, tanultak, készültek szalagavatóra, vizsgákra. A digitális oktatás

sajnos szétzilálta az osztályközösséget, megtépázta önbizalmukat. A bizonytalanság a tanévben, hogy mikor lehet újra kontakt oktatás, az érettségi vizsgák körüli ismerethiány, lesz szóbeli vizsga, vagy nem, felőrölte a gyerekeket és elvesztették a kezdeti lendületüket. Többen a terveik ellenére halasztották a felsőoktatásba történő felvételi eljárást, mert nem voltak biztosak, hogy jó eredményt fognak elérni. Nagyon sok órán foglalkoztam a lelkük ápolásával, melynek többször a hallgatók is tanúi voltak. Ők nem dolgoztak még ezzel a korosztállyal. Később elmondták, hogy nem gondolták, hogy egy középiskolai tanárnak a tanításon kívül, mennyi más feladata van. Pozitívan értékelték a gyerekekkel való kapcsolatomat és ez megerősített abban, hogy a következő osztályommal is ilyen viszonyt építsek ki.

Amellett, hogy nagyon sok órám van, az esti képzésben is vannak óráim, szívesen dolgozom a tanárjelöltekkel is. Most már az egyetemek ragaszkodnak a végzett mentortanárokhoz, ezért végeztem el én is ezt a képzést.

Summa summarum, szeretnék még több évig tanítani, ezt érzem az új és legfontosabb hivatásomnak.

6. Összefoglalás

A jelölt „*Gyakorlatvezető mentortanár pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szakra*” készített szakdolgozatot. A szakdolgozat témája tanárjelöltek mentortevékenységének felügyelete, szakmai fejlesztése és a tevékenységének az ismertetése. A szakdolgozat külön kitér a mentori tevékenység különös kihívásaira, amelyet a COVID pandémia okozott 2020-2022 között. A jelölt a Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar, egészségügyi tanár szak három végzős hallgatójának tanítási gyakorlatát felügyelte szakmai mentor pozícióban. A szakdolgozat elején ismerteti a mentor tanári pozíció elméleti és gyakorlati hátterét. Ismerteti, milyen habitussal kell rendelkeznie egy mentornak, illetve melyek a konkrét mentori tevékenység elméleti és gyakorlati feladatai.

A szakdolgozat készítője, 2016 óta végez konkrétan egészségügyi szaktanári tevékenységet egy budapesti egészségügyi közép fokú tanintézményben. Ezen tevékenység előtt több mint 30 évig végzett egészségügyi tevékenységet a gyógyítás, ápolás és a diagnosztika területén. (hematológiai szakasszisztensként plazmaferézis végzése), több budapesti kórházban. E munka végzés közben is oktatta, a gyakorlatra érkező, akkor még OKJ és főiskolai hallgatókat. Közben folyamatosan képezte magát. Először Ápoló BSc oklevelet szerzett, majd elvégezte az Ápoló MSc képzést, mellyel párhuzamosan egészségügyi tanári MSc oklevelet is szerzett. Ezek a képzések megalapozták a magas szintű szakmai elméleti és gyakorlati szaktudást, melyet a minden napokban használ tanári munkájában. Ezen ismeretek és szaktudás birtokában fogadta a szakdolgozatban ismertetett három hallgatót és végezte a mentori tevékenységüket.

A szakdolgozat következő fejezetei bemutatják a mentori tevékenység fokozatait, melyek az ismerkedés, a mentorálás tervezését, a szakmai és más szakos órák látogatása/hospitálási tevékenységet, a tanulók szakmai felkészültségét, majd a saját órára történő felkészítés, és magának az egyéni tanórának előkészítését és tartásának a folyamatát. A 2019/2020 tanév második felének közepén váratlan, még sosem ismert kihívást hozott, ugyanis a COVID pandémia gyors terjedése miatt, hirtelen döntést született, és gyakorlatilag egyik napról a másikra bevezetésre került a digitális online tanórai tevékenység. A digitális, illetve hibrid digitális/jelenléti oktatás gyakorlatilag néhány rövidebb párhetes szünetet kivéve megmaradt a 2020/2021-es tanév végéig, vagyis mintegy három féléven át. A szakdolgozat ismerteti a digitális oktatás bevezetésének a folyamatát, bemutatja a tanítási gyakorlaton lévő hallgatók munkáját, megküzdését a nehéz helyzettel és tapasztalatait. Ők maguk is leírják a kontakt és digitális oktatásban szerzett tapasztalataikat, észrevételeiket. Röviden elmondható, hogy a digitális oktatás némi felkészülés után önmagában alkalmas a tananyag elméleti részének átadására, és erre megvannak ma már a szükséges digitális platformok, segédanyagok.

Az eddigi 3 félév tapasztalata alapján kimondható, hogy a digitális oktatás csak mérsékelten alkalmas a tudás, és a felkészülés visszakérdezésére és ellenőrzésére, értékelésre, ugyanakkor kijelenthető, hogy sajnos nem alkalmas a gyakorlat-igényes tantárgyak megtanítására. Végül, de nem utolsósorban, szinte teljesen alkalmatlan az egyéni felkészülési problémák felderítésére/kezelésére. Nehéz az SNI és magatartásproblémás tanulók menedzselése, ami pedig fontos feladat volna, mert a középiskolai tanár nemcsak oktató, hanem nevelő is egyben. A szakdolgozat befejező fejezete ismerteti, ezen elsősorban osztályfőnöki és nem konkrét egészségügyi szaktanári tevékenységhez kapcsolódó speciális problémákat, mint a tanulóknak a pandémia időtartama alatt jól érezhető bizonytalansága, frusztráltsága, lecsökkent munkakedve, stb.

7. Summary

The candidate presented her thesis related to the MSc grade speciality entitled: „Advanced study of preparing for Practice mentor-teacher exam”. The topic of the thesis is the review of the mentoring activities and professional supervision of several teacher candidate students. The thesis specially referred on the challenge of mentoring activities during the COVID pandemic during 2020-2022. The candidate was the mentor for teaching practice activities of three students who attended the health-teacher speciality of the University of Debrecen, Faculty of Health Sciences.

The first section of the thesis presents the theoretical and practical basis of mentor teacher position, *ie.* describes in detail the necessary habits of the mentor-teacher and what are the main elements (theory and practice as well) of the mentor activities.

The author of the thesis started her health teacher professional activity in 2016 in a secondary health speciality school from Budapest. Before that, for 30 years worked in healing, diagnostic and nurse activity in several hospitals in Budapest, as haematology and plasmapheresis medical speciality assistant. During these activities she was always involved in the practical training of students for nurse speciality and college training. Meanwhile she improved her knowledge and skills by training herself. She graduated with *BSc* and *MSc* degrees in nursing, and later with *MSc* degree in health teacher speciality. These special knowledge and training offered her the basis required for the teacher mentoring activities of the three students, which are presented in this thesis.

The following chapters of the thesis present the mentoring activity grades, which are as follow: introductory activity with the classes and pupils, class attendance and listening, then the preparation and keeping of own classes.

The middle of the second semester of the 2019/2020 school year brought unexpectedly a new and never seen challenge. Due to fast spreading of the COVID pandemic in 2020 March - from one day to another- it was introduced the digital online teaching system. The digital and hybrid digital/in person education system remained except of few weeks until the end of 2020/2021 school year, *ie.* for more than 3 semesters. The thesis presents the process of the introduction of the digital education system and the activity and experiences of the three mentored students. One may say that the online education system after relative short training period by applying the numerous digital platforms was suitable for the delivery of theoretical teaching material. However, the same 3 semester long experience also revealed that online education system is only moderately adequate for examination and control of the pupil's own knowledge and progression. And finally, we may state that the online education system is completely inadequate for practical or training subjects and is hardly convenient for identifying and solving personal “*one student*” training problems. It is hard to solve the education of the pupils with special training pretension, behaviour problems, or many other problems which are related to the education commitments of a secondary school teacher. The last chapter of the thesis discusses these problems related especially to homeroom teacher activities and not of health teacher commitments.

8. Irodalomjegyzék

- Boice R (1992): Lessons learned about mentoring. In: *New Directions for Teaching & Learning*, 50: 51-61, 1992
- Dávid M. (2012): *A tanácsadás és konfliktuskezelés elmélete és gyakorlata*. Szent István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest
- Dávid M, Geffert É, Nagy T, Tamás M (2014). *Mentorálás tehetséggondozásban*. Géniusz könyvek sorozat - Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, ISSN 2062-5936.
- Geffert É. (2011): *Protokoll a tehetséges diákok mentorálásához, pedagógusok és intézményvezetők részére*. Kaposvári Klebelsberg Középiskolai Kollégium kiadványa, kézirat.
- Hobson A , Ashby P, Malderez A, Tomlinson PD (2009): Mentoring beginning teachers: What we know and what we don't. In: *Teaching and Teacher Education*, 25, 207-216.
- Kotschy B, Sallai É, Szőke-Milinte E (2016): Segédanyag a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusgyakornokok mentorainak In: *Oktatási Hivatal* (szerk.) https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/mentori_segedlet.pdf
- Lerner RM, Brittan A, Fay KE (2007): Mentoring: A Key Resource for Promoting Positive Youth Development. In: MENTOR (szerk.): *Mentoring: A Key Resource for Promoting Positive Youth Development*. Mentor, Alexandria, VA. 3–9. [URL: http://www.mentoring.org/downloads/mentoring_382.pdf]
- Merlevede, PE, Bridoux DC (2006): *Mastering Mentoring and Coaching with emotional Intelligence*. Crown House Publishing Limited, Bancyfelin, ISBN 1904424082
- Redmond P (2015): *Discipline Specific Online Mentoring Teachers*. Computers and Education 90. 95–104.
- Siegle D. *Mentors on the Net: Extending Learning through Telementoring*. Gifted Child Today. 2003;26(4):51-63. doi:10.4219/gct-2003-113
- Theokas C, Lerner RM (2006): *Promoting positive development in adolescence: The role of ecological assets in families, schools, and neighborhoods*. Applied Developmental Science, 10 (2), 61–74.
- Thompson L, Jeffries M, Topping K (2010): *E-mentoring for e-learning development*. Innovations in Education and Teaching International, 47:3, 305-315, DOI: 10.1080/14703297.2010.498182
- Oktatási Hivatal (2019): *Útmutató a Mesterpedagógus fokozat minősítési eljárásához - Negyedik, javított változat* - https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/pedminosites/2020/Mester_utmutato_negyedik_2019_vegl.pdf

9. Mellékletek

1. melléklet: Hospitálási napló
2. melléklet: Óravázlat
3. melléklet. Gyógyászati segédeszközök típusai – diasor órai előadáshoz
4. melléklet. Hospitálási naplók digitális oktatásban
5. melléklet. Óraterv digitális oktatáshoz
6. melléklet. Gyógyászati segédeszközök használata – diasor digitális órához
7. melléklet. Hallgató értékelése

1. Melléklet

Hospitálási napló

A pedagógus neve: XY

Az óra-/foglalkozáslátogatás helye: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye

Műveltségi terület: Ember és Társadalom

Tantárgy: Történelem

Az óra/foglalkozás témája: Tatárjárás - IV. Béla politikája a tatárjárás előtt

Az osztály: 10. E

Az óra-/foglalkozáslátogató neve: Molnár Vivien Barbara

Dátum: 2020.10.05.

Idő	Az óra menete	Megjegyzések
2 perc	Hiányzók dokumentálása	A gyerekek közben beszélgetnek, pakolásznak.
1 perc	Dolgozatfüzetek kiosztása	Izgatottan lapozzák a füzetet, kíváncsiak az eredményre.
10 perc	A dolgozat kérdéseinek megbeszélése, a helyes válaszok pontosítása.	Az osztály nagy része kérdésről kérdésre halad, kiegészítik egymás szóbeli válaszait. Sokan jelentkeznek!
3 perc	Ponthatárok, százalékok rögzítése a táblán	A kolléga eltévesztett egy ponthatárt, de a gyerekek segítségével korrigálta.
2 perc	A dolgozat értékelésével kapcsolatos kérdések megbeszélése.	A tanulóknak lehetőségük volt kérdezni, illetve ellenőrizték a pontok összeadását.
10 perc	II. András uralkodásának főbb állomásai, intézkedései	Kérdés – felelet Belenézhetek a füzetvázlatba, ez is

		segített a válaszok megfogalmazásában.
5 perc	Az Aranybulla rendelkezéseinek felidézése	A tankönyvet használták, ez segített az Aranybulla intézkedéseinek felidezésében
5 perc	II. András és IV. Béla uralkodói intézkedéseinek összehasonlítása	Tanári magyarázat, kérdés – felelet II. András intézkedéseiről, a tanár ezzel szemben IV. Béla intézkedéseit állította párhuzamba.
6 perc	IV. Béla uralkodói tevékenysége a tatárjárás előtt	Cím a táblára „IV. Béla uralkodói tevékenysége a tatárjárás előtt” Röviden a füzetbe rögzítették az elhangzottakat a kolléga diktálása alapján.
1 perc	A következő óra anyagának ismertetése, házi feladat kijelölése	A tanár felhívta a figyelmüket, hogy a házi feladat elkészítésekor használják a Történelmi Atlaszt, a tankönyvet és a füzetet.

A dolgozatban előforduló kérdések:

- Adatok a honfoglalásról.
- Mi volt a kalandozó hadjáratok célja?
- Kivel kellett Istvánnak megküzdenie?
- Mi volt István pogány neve?
- Mi a tized?
- Milyen szervezeti egységeket hozott létre az egyházban?

2. melléklet

Óravázlat 1.

Tanítás helye: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye

Tantárgy: Habilitáció/ Rehabilitáció

Témakör:

Osztály (osztály/létszám): CSÁP

Tanítás ideje: 2020. november 04.

Óraszám:

Az óra témája: Gyógyászati segédeszközök

Az óra típusa: Ismétlő és új ismereteket kialakító, új ismereteket elmélyítő óra

Tantárgyi koncentráció: Klinikumi alapozó ismeretek, Szakmai kommunikáció, Egészségügyi alapismeretek, Munkahelyi egészség és biztonság, Orvosi latin, Anatómia

Az óra cél- és feladatrendszere:

Tanítási-tanulási célok, feladatok: A tanulók ismerjék meg a gyógyászati segédeszközök fogalmát, fajtáit. A tanulók legyenek képesek bemutatni a segédeszközök helyes elméleti használatát. Fejlődjön a tanulási képességük.

Képzési feladatok: Szakmai nyelvi kommunikáció, a szakmai szöveg megértése, szakkifejezések beépítése a szókincsbe. Helyzetfelismerés, a tanuló képes legyen felismerni a helytelen és helyes rehabilitációs eszközök használatát. Ok-okozati összefüggések meglátásának kialakítása és fejlesztése, rendszerekben való gondolkodás elősegítése. A tanuló képes legyen, előző ismeretei alapján, a logikus gondolkodásra.

Nevelési-oktatási cél: A tanulók precíz, pontos munkára nevelése. A lényeglátás, -kiemelés képességének fejlesztése. Testtudatosság fejlesztése.

Eszközök:

Tanári: számítógépes bemutató, ppt, előadás, szemléltető ábrák

Tanulói: munkalap, füzet, ppt előadás anyaga jegyzetelési lehetőséggel

Mellékletek:

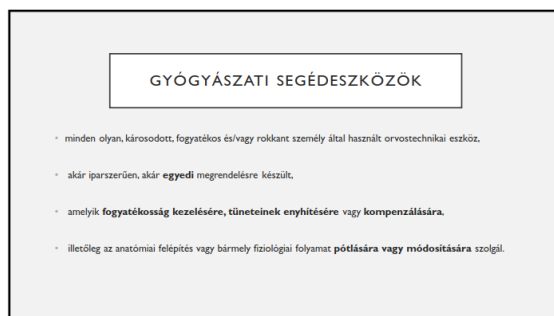
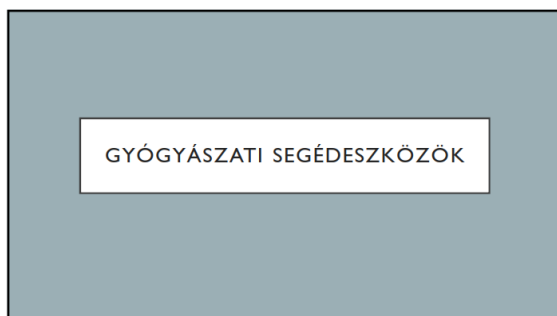
1. számú melléklet: Ráhangoló kérdések
2. 4. számú melléklet: Órai anyag, ppt

Felhasznált irodalom:

Az óra szerkezete Didaktikai feladatok	Az óra menete	Idő	Módszer/eszköz/ munkaformák
I. Bevezető rész: - Óra eleji szervezés, - Névsorolvasás, hiányzók jelentése - Téma megjelölés, tanulók informálása az óra menetéről, céljáról - ráhangolás, motiválás, ráhangoló kérdések feltétele	-Óraszervezés: szellőztetés, projektor beállítása, megfelelő megvilágítás biztosítása	-2 perc	
	-Mai óra témája: Gyógyászati segédeszközök	1 perc	Frontális munka, tanári magyarázat Tanári eszközök: laptop, projektor, presenter
	-Célja: A tanulók ismerjék meg a gyógyászati segédeszköz fogalmát, fajtáit A tanulók legyenek képesek bemutatni a segédeszközök helyes elméleti használatát.	2 perc (3'p)	Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök Frontális munka, interaktív, kérdve kifejtés, beszélgetés, gondolkodtatás
II. Fő rész: - motiváció - aktivizálás, fokozatosság - ismeretterjesztés, elemzés, analízis - szintézis, rögzítés (elsődleges, folyamatos), alkalmazás	- Gyógyászati segédeszköz fogalma	3 perc	Frontális munka
	- Gyógyászati segédeszköz típusai	1 perc (7'p)	- tanítói közlés - szemlélteté s
	- Testközeli gyógyászati segédeszközök	3 perc	- magyaráza t
	- Ortézisek	4 perc	- megbeszél és
	- Testtávoli gyógyászati segédeszközök	2 perc	Tanári eszközök: laptop, projektor, presenter, segédeszközök
	- Kerekesszék	2 perc	
	- Moped	1 perc (19'p)	Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök
	- Bútorzat és lakás, ill. egyéb helység átalakítások eszközei	1 perc	
	- Egyéb segédeszközök	2 perc	
	- Járás gyógyászati segédeszközei	3 perc (25'p)	

	- Járókeret: -funkciója -típusai - javallat -hátrányok - Mankó - típusai -funkciója -javallat -használatának feltételei -hónaljmanó - Bot (egy-; többpontos botok) -funkciója -javallat -használatának feltételei többpontos botok - Tehermentesítés alkalmazása segédeszköz segítségével (talajérintés, részterhelés)	5 perc 5 perc 5 perc	
III. Befejező rész: - összefoglalás - ismeretek megszilárdító tevékenység - ismeretek alkalmazó tevékenység - visszacsatolás	- Főbb pontok átismétlése, lényeges elemek kihangsúlyozása, leírása - Záró gondolat	3 perc 2 perc	Frontális munka, kérdve kifejtés, munkáltatás Tanári eszközök: laptop, projektor, presenter, Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök, gyakorlatsor

3. melléklet

TESTTÁVOLI SEGÉDESZKÖZÖK

- Csekély kontakt felzsin, laza illeszkedés
- Célja a fogyatékosság megszüntetése / csökkentése, tehát funkcionális célt szolgál.
- Rehabilitációs célú
- Műszaki jellegű
- Szériában előgyártott

TESTTÁVOLI SEGÉDESZKÖZÖK

- Kerekesszékek:
- Őnhajtós ↔ elektromos
- „Moped

TESTTÁVOLI SEGÉDESZKÖZÖK

- Bútorzat és lakás, ill. egyéb helyiség átalakítások:
- kerekesszék kiegészítők, kapaszkodók

TESTTÁVOLI SEGÉDESZKÖZÖK

- Egyéb segédeszközök

JÁRÁS GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZEI

- A járás gyógyászati segédeszközén értjük azon **testhez nem hozzárócsított** eszközöket, melyre a páciens rá van utalva ahhoz, hogy állni, vagy járni tudjon.

JÁRÁS GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZEI

- Segédeszközzel szemben állítható követelmény:
- Optimális funkció
- Minimális kényelmetlenség
- Biztonságos használat
- Tartósság
- Egyszerű kezelhetőség
- Anyagi elérhetőség
- Esztétikai kritérium

JÁRÓKERET

- **Típusai:**
- **Fix** járókeretek /tartania kell magát a betegnek, míg előre halad/
- **Lépegető** /felváltva mozgatja a keret jobb és bal oldalát, kevésbé stabil/
- **Guruló** járókeretek – rollátor / nem kell felemelni, folyamatos járást biztosít/
- **Funkciója:**
- Nagyobb stabilitást és támasztás /mint a bot, vagy mankó/
- Állás, járás segítésére /botot nem tudja használni/
- **Önálló felállítás** kivételében segít

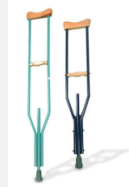
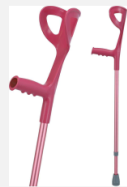

JÁRÓKERET

- **Javallat:**
- Egy-illetve kétoldali bántalmak esetén
- Egyensúlyzavarok esetén
- Amputációk követően
- Hosszabb betegség után
- **Hátrányok**
- Lassú, természetellenes járást hoz létre
- Irányváltás, kanyarodás nehézkes
- Szűk, egyenetlen talajon nehezen használható
- Púpos, görnyedt tartást stimulál

MANKÓ

- **Típusai:**
- Könyökmankó
- Hónaljmankó
- **Funkciója:**
- Tehermentesítés
- Test oldalirányú kimozdulásának csökkentése
- Előre haladó mozgás támogatása
- Szenzoros visszacsatolás

MANKÓ

- **Javallat**
- Általános gyengeség
- Csonttörés
- Fájdalom
- Gerinc strukturális elváltozása
- Egyensúlyozás és mozgáskoordináció romlása
- Izületi panaszok
- Alsó végtag postamputáció
- Paraplegia
- Paresis és spasticitás

MANKÓ

- **Használatának feltételei:**
- Megfelelő izomerő
- Megfelelő mobilitás
- Megfelelő koordináció
- Megfelelő kondíció /50%-al több energia, mint normál járásnál/

MANKÓ (HÓNALJMANKÓ)

- **Funkció:**
- A test alátámasztása
- Stabilitás biztosítása
- **Javallat**
- Ugyanaz, mint a könyökmankónál
- **Hátránya**
- A felhasználó hajlamos állás, járás során a segédeszközre támaszkodni – izommunkát nem segíti
- N. radialis kompressziója → neuropathia, az axilla kompressziója → vascularis tünetek

TÁMBOTOK

- **Funkciója**
- Előre haladó mozgás alátámasztása
- Alsó végtagokra esőterhelés csökkentése / 25%-os tehermentesítésre képes/
- Szenzoros visszacsatolás
- Stabilitás növelése
- **Javallat**
- Lecsökkent kondíció
- Egyensúlyzavar
- Izületi problémák
- Fájdalom

TÁMBOTOK

- **Használat feltételei**
- Megfelelő erő
- Kiegyensúlyozott koordináció

TÁMBOTOK

- Tripod, quadripod
- **Funkció**
- Stabilizálás
- **Javallat**
- Egyensúlyzavarban szenvedő betegeknek
- **Hátránya**
- Járást lassabbá teszi
- Nehéz a láb beállítása
- Széles nyomtávot igényel

• **Köszönöm a figyelmet!**

4. melléklet

Tanítási gyakorlat Hospitálási napló (1. időpont)

A látogatott pedagógus neve: Lipót Mária Anna

Az óralátogatás helye: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye – Digitális forma: Google Meet

Tantárgy: Diagnosztika és terápiás szakismeretek

Az óra témája: Perioperatív ellátás

Az osztály: 2/14/A/N

Az óralátogató neve: Molnár Vivien Barbara

Dátum: 2021. március 1. 10:00–10:45

Idő	Az óra menete	Megjegyzések
10:00	Adminisztráció: belépés az online felületre	Kapcsolat felvétele, köszönés, létszámenőrzés
10:05	I. Ismétlés: előző óra anyaga	
10:11	II. Új ismeretek feldolgozása: műtét fogalma, típusai	kérdve-kifejtés, frontális munkaforma, ppt.
10:43	III. Összefoglalás, óra zárása, kérdések feltevése	Rövid szünet után folytatódik az óra

Reflexió a hospitáláshoz

Az óra az ingyenesen használható Google Meet online felületén elérhető. A tanulók és én is a tanárnőtől kapott linken tudtunk csatlakozni az órához. Az órára a tanulók nem érkeztek pontosan, pár percekot várni kellett. A tanulók és a tanárnő is bekapcsolt kamerával léptek be. Tetszett, hogy a tanárnő nagyon közvetlen formában szól a tanulókhöz, érdeklődik a fogylétükről és a vírussal kapcsolatos tapasztalataikról, ezzel is motiválva a tanulókat a beszédre. Az új ismeret feldolgozása a tanárnő szóbeli előadásából állt, frontális munkaformában, prezentációval, sok interakcióval. A tanulók viszonylag aktívak voltak, felszólításra válaszoltak. A tanárnő sokszor kérdez az óra közben, konkrét kérdéseket intéz a tanulók felé. A tanárnő végig határozottan, lendületesen tartotta az előadását és ellentmondást nem tűrően, de mindig tisztelettel szólította meg a tanulókat. A témát jól körül járta, érdekes, színes előadást tartott.

Budapest, 2021. március 10.

óralátogató aláírása

Tanítási gyakorlat III. Hospitálási napló (2. időpont)

A látogatott pedagógus neve: Lipót Mária Anna

Az óralátogatás helye: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye – Digitális forma: Google Meet

Tantárgy: Diagnosztika és terápiás szakismeretek

Az óra témája: Perioperatív ellátás

Az osztály: 2/14/A/N

Az óralátogató neve: Molnár Vivien Barbara

Dátum: 2021. március 1. 11:00–11:45

Idő	Az óra menete	Megjegyzések
11:02	Csatlakozás az órához	Belépés újra az online felületre,
11:04	I. Bevezetés	létszámellenőrzés, hiányzók felírása
11:35	II. Új ismeret átadása: folytatás: műtét célja, indikációk, kontraindikációk	kérdve-kifejtés, frontális munka, előadás, magyarázat
	Részösszefoglalás: eddigiek átismétlése	
	Új ismeret átadásának folytatása	
11:44	III. Összefoglalás, kérdések feltétele, óra zárása	Rövid szünet után folytatódik az óra

Reflexió a hospitáláshoz

Az előző órának anyagát folytatja a tanárnő. A diákok most sem léptek vissza pontosan az online felületre. A tanárnő folytatta a megkezdett téma előadását, előad, magyaráz, prezentál, frontális munkaformát alkalmaz. Kérdve-kifejt, igyekszik minél több kérdés feltételével bevonni a tanulókat az óra menetébe. A diákok önállóan nem voltak túl aktívak, de a kérdésekre válaszoltak. A tanárnő kérte, hogy az a tanuló, akinek az óra témájához kapcsoló egyéni tapasztalatai vannak, az ossza meg. Ezt a legtöbbben szívesen meg is tették. Tetszett, hogy a tanárnő nagyon érdeklődő volt, mindenki beszámolóját végig hallgatta és saját élményeit és tapasztalatait is hozzátette. Remek pedagógus! Számomra nagyon érdekes volt az óra, és úgy gondolom, hogy a saját tapasztalatok bevonásával még érdekesebbé tehetjük az órát.

Budapest, 2021. március 10.

óralátogató aláírása

Óraterv digitális oktatásban

ÓRA TANÍTÁSI ÓRATERV EGÉSZSÉGÜGYI TANÁR MESTERSZAK

Összeállította:

Molnár Vivien Barbara

Egészségügyi tanár mesterszak II. évfolyam

Nyíregyháza, 2021.05..... hó ...18.. nap

Az óra jellemzői

A tanítás helye: Online, digitális forma, Google Meet

Intézmény neve: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző Intézménye

A tanítás ideje: 2021.03.10. (5. óra)

Osztály: 2/14/B/N/2

Tantárgy: Rehabilitáció/Rehabilitáció a gyakorlatban

Mentor tanár: Lipót Mária Anna

Tanárjelölt: Molnár Vivien Barbara

Az óra hossza: 45 perc

Tematikus egység: Gyógyászati segédeszközök

Az óra tárgya: Gyógyászati segédeszközök: testközeli segédeszközök: végtag protézisek használata a gyakorlatban

Az óra cél- és feladatrendszere: A tanulók ismerjék meg az amputációt követő protetizálás alapelveit, a végtag protézisek jellemzőit, használatának indikációit, alapelveit, karbantartásával, gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos ápolói feladatokat.

Az óra didaktikai feladatai:

Az óra típusa, új ismeretet feldolgozó, alkalmazó (feladatmegoldó), új ismeretet feldolgozó és rendszerező óra.

Az óra tanítási-tanulási célja, feladata, hogy a tanulók megismerjék a végtag protézisek általános jellemzőit, használatának indikációit, alapelveit, az ezzel kapcsolatos ápolói feladatokat. Fejlődjön a tanulási képességük.

Az óra képzési feladata a szakmai nyelvi kommunikáció, a szakmai szöveg megértése, szakkifejezések beépítése a szókincsbe. Helyzetfelismerés, a tanuló képes legyen felismerni a végtag protézisek használatának fontosságát, végtag hiányban szenvedő betegek művégtag használatával kapcsolatos ápolói feladatait. Ok-okozati összefüggések meglátásának kialakítása és fejlesztése, rendszerekben való gondolkodás elősegítése. A digitális tanulás segítése, a különböző digitális tananyag ismeretének fejlesztése.

Az óra nevelési-oktatási célja, a tanulók precíz, pontos munkára nevelése. A lényeglátás, -kiemelés képességének fejlesztése. A szociális képesség, empátia, tolerancia fejlesztése. Reális önismeret, felelősségteljes munkavégzés kialakítása.

Az óra menete

Időkeret	A tanulók tevékenysége	A pedagógus tevékenysége	Célok és feladatok	Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
1.Bevezető rész: 5 perc	- online kapcsolat kialakítása - jelentés - gondolkodás, kifejtés, beszélgetés, saját tapasztalatok megosztása	- óra eleji szervezés: online kapcsolat kialakítása névsorolvasás, hiányzók jelentése, - témamegjelölés, tanulók informálása az óra menetéről, céljáról - ráhangolás, motiválás, ráhangoló kérdések feltétele	- Mai óra témája: Gyógyászati segédeszközök: végtag protézisek - Célja: A tanulók ismerjék meg az amputációt követő protetizálás alapelveit, a végtag protézisek jellemzőit, használatának indikációit, alapelveit, karbantartásával, gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos ápolói feladatokat.	- frontális munka - interaktív, kérdve kifejtés - beszélgetés, gondolkodtatás	Frontális munka	Tanári eszközök: laptop Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök, laptop	- Pár nappal az óra megtartása előtt, a Google Meet meghívót kiküldöm a tanulók e-mail címére.

2.Fő rész: 30 perc	- aktív részvétel, beszélgetés, gondolkodás, kérdések megválaszolása - jegyzetelés - aktív részvétel - szintézis, rögzítés (elsődleges, folyamatos), alkalmazás - aktív részvétel, kérdések megválaszolása,	- ismétlés: kérdések feltevése, megbeszélése, gondolkodtatás - új ismeret feldolgozása - motiváció aktivizálás, fokozatosság - ismeretterjesztés, elemzés, analízis -részösszefoglalás: kérdések feltevése, megbeszélése	- ismétlés: - Testközeli gyógyászati segédeszközök - Amputáció fogalma, okai -Órai anyag átadása: -Amputáció indikációja (protetizálás szempontjából) - Amputáció utáni rehabilitáció - Alsó végtagi amputáció: aktivitási szintek - Protetizálás alapelvei - Protézisek típusai, jellemzői (videó)	- frontális munka - előadás, magyarázat, szemléltetés - interaktív, kérdve-kifejtés - beszélgetés, gondolkodtatás	Frontális munka: -tanítói közlés -szemléltetés -magyarázat -megbeszélés	Tanári eszközök: laptop Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök, laptop	-Kérdések:
---	---	--	---	--	---	--	-------------------

	jegyzetelés	- Új anyag átadása	Részösszefoglalás - Felső végtag protézisek (videó) - Protézis kiegészítő eszközei				egyszerűek, egyértelműek, random kiválasztott tanuló válaszolja meg -minél több tanuló bevonása
3.Befejező rész 10 perc	- jegyzetelés - aktív részvétel - kérdések feltevése	- összefoglalás, visszacsatolás - ismeretek megszilárdító tevékenység - ismeretek alkalmazó tevékenység - visszacsatolás - előre mutató a következő órára - elköszönés	- főbb pontok átisméltése, lényeges elemek kihangsúlyozása, leírása - összefoglalás	- Frontális munka, kérdve kifejtés, munkáltatás	Frontális munka	Tanári eszközök: laptop Tanulói eszközök: füzet, íróeszközök, laptop	

igazgató

vezetőtanár

tanárjelölt

Nyíregyháza, 2021. hó ... nap

Mellékletek

1. Ráhangoló kérdések:

- Találkoztatok-e a kórházi gyakorlaton, végtag amputáción átesett vagy végtag hiánnyal élő beteggel?
- Részt vettetek az ilyen betegek mozgásában, járatásában?
- Mit tapasztaltatok? Mennyire tudták használni a különböző segédeszközöket?
- Láttatok-e művégtagot a gyakorlat során? Ápoltatok-e művégtaggal élő beteget?

2. számú melléklet: órai anyag: ppt

- ppt. mellékelve

Felhasznált irodalom:

- Ápolás a rehabilitációban: Klauber András (Medicina Könyvkiadó) 2016
- Önálló életvitelt segítő eszközök, munkahelyi akadálymentesítés és munkaeszközök adaptációja:
Zalabai Péterné: Eötvös Loránd tudományegyetem Bárczi Gusztáv gyógypedagógiai kar Budapest,
2009
- Akadályozott ember gondozása: Mester Ildikó: 2015 / Tanulói segédanyag

Tanítási gyakorlat III.

Hospitálási napló (2. időpont)

A látogatott pedagógus neve: Lipót Mária Anna
 Az óralátogatás helye: Semmelweis Egyetem Semmelweis Ignác Többcélú Szakképző
 Intézménye – Digitális forma: Google Meet
 Tantárgy: Diagnosztika és terápiás szakismeretek
 Az óra témája: Perioperatív ellátás
 Az osztály: 2/14/A/N
 Az óralátogató neve: Molnár Vivien Barbara
 Dátum: 2021. március 1. 11:00–11:45

Idő	Az óra menete	Megjegyzések
11:02	Csatlakozás az órához	Belépés újra az online felületre,
11:04	I. Bevezetés	létszámellenőrzés, hiányzók felírása
11:35	II. Új ismeret átadása: folytatás: műtét célja, indikációk, kontraindikációk Részösszefoglalás: eddigiek átisméltése	kérdve-kifejtés, frontális munka, előadás, magyarázat
11:44	Új ismeret átadásának folytatása III. Összefoglalás, kérdések feltétele, óra zárása	Rövid szünet után folytatódik az óra

Reflexió a hospitáláshoz

Az előző órának anyagát folytatja a tanárnő. A diákok most sem léptek vissza pontosan az online felületre. A tanárnő folytatta a megkezdett téma előadását, előad, magyaráz, prezentál, frontális munkaformát alkalmaz. Kérdve-kifejt, igyekszik minél több kérdés feltételével bevonni a tanulókat az óra menetébe. A diákok önállóan nem voltak túl aktívak, de a kérdésekre válaszoltak. A tanárnő kérte, hogy az a tanuló, akinek az óra témájához kapcsoló egyéni tapasztalatai vannak, az ossza meg. Ezt a legtöbbben szívesen meg is tették. Tetszett, hogy a tanárnő nagyon érdeklődő volt, mindenki beszámolóját végig hallgatta és saját élményeit és tapasztalatait is hozzátette. Remek pedagógus! Számomra nagyon érdekes volt az óra, és úgy gondolom, hogy a saját tapasztalatok bevonásával még érdekesebbé tehetjük az órát.

Budapest, 2021. március 10.

óralátogató aláírása

6. melléklet.

Gyógyászati segédeszközök használata – diasor digitális órához

GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZÖK HASZNÁLATA

ISMÉTLÉS

JÁRÓKERET HASZNÁLATA

- A fogantyú a trochanter major magasságában
- A vállak leengedve!
- A keret középebe lépünk! Nem lépünk ki belőle!

MANKÓ HASZNÁLATA

- Könyök enyhén hajlítva (20°-30°)
- A trochanter major magasságában van a fogantyú
- A vállak leengedve!
- A mankó vége a V. lábujjtól laterálisan 15 cm-re

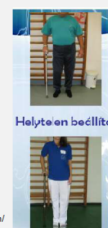

MANKÓVAL LÉPCSŐN

BOT HASZNÁLATA

- Helyes beállítás
- 20-30 fokos könyök hajlítás (flexio)
- A bot legmagasabb pontja a trochanter major magasságában
- A bot vége 15 cm-re laterálisan az V. lábujj alapvonalától
- Az érintett oldállal ellentétes karban /kivételegyk kar hiánya, ill. ha a kar használhatatlan/

BOTTAL LÉPCSŐN

SEGÉDESZKÖZÖK HASZNÁLATA JÁRÁS SORÁN

- **Helyes sorrend:**
- Keret/Mankó/Bot -> érintett oldali végtag -> ép oldali végtag
- **Miért?** Ha először az eszközöt tesszük előre, akkor megtudunk támaszkodni benne, így az érintett oldali végtag terhelését csökkenthetjük!
- Talajérintéssel való járás: Nincs az érintett oldalon terhelés, a talp a talajhoz ér.
- Részerheléssel való járás: Valamennyi mértékben (pl. végtag súlya) ráterhelhet az érintett oldali végtagra.

RÉSZÖSSZEFOGLALÁS

- **Kinek mit adnánk?**
- Piroska néni 85 éves. Pár napja otthonában elesett, combnyak törést szenvedett. Sikeres operáció után 2 nappal orvosi utasításra felállhat!
- Tamás, 29 éves, sportoló. A pár nappal ezelőtti mérkőzésen elesett. Elülső keresztizom sérülést szenvedett. A mai naptól részterheléssel járhat.
- Józsi bácsi, 64 éves, jó fizikumú beteg. A röntgenfelvételek alapján, a bal oldali csípőjében erős kopás látható. Mindennapi használatra segédeszköz javasolt!
- Klaudia 40 éves, jó fizikumú beteg. 3 nappal ezelőtt otthonában elesett. Ektört a bal oldali sípcsontja, és a jobb oldali könyöke is sérült.

TI JÖTTÖK!

- Csoport munka: 2/ max. 3 fős kiscsoport
- Feladat: Mutassa be a kapott segédeszköz használatának gyakorlati és elméleti alapelveit! (eszköz beállítás, járás közbeni használata, lépcsőzés)

• **Köszönöm a figyelmet!**

Hallgató értékelés

(hallgató neve) zárótanításáról

A tanárjelölt neve: ALMIÁSSY CSILLA

A zárótanítás helye: ONLINE SKA GOOGLE MEET

A zárótanítás ideje: 2020. december. 03. 9³⁰

A zárótanítoson megjelentek:

ALMAISSY CSILLA tanárjelölt

elnök

LIPÓT MÁRIA ALVA mentortanár

diákbíráló

Az elnök véleménye

A mentortanár véleménye

A diákbíráló véleménye

elnök

tanárjelölt

L. Lukács
mentortanár

diákbíráló

Mentorálás

Óra	Dátum	A megbeszélés témája	Aláírás
1.	2020.10.20.	Iskola rendjének ismertetése Látogatható tantárgyak	
2.	2020.10.20.	Tanítási gyakorlati órák órarend szerinti beosztása	
3.	2020.10.21.	Szakóratartások tematikájának megbeszélése	
4.	2020.11.06.	Megtartott órák értékelése	
5.	2020.11.06.	Megtartott órák értékelése	
6.	2020.11.09.	Felkészülés a zárótanításra – megbeszélés	
7.	2020.11.09.	Felkészülés a zárótanításra – megbeszélés	

Mentor tanár rövid szöveges értékelése az egészségügyi tanár mesterszakos hallgató tanári gyakorlatáról:

Alemágy hilla intézményében a tanítási gyakorlatot kétféle típusú feladatokra bontották: "Érdeklődő, együttműködő" rátermett hallgatók. Kollégákkal és a tanárral jó kapcsolatot alakított ki. Az általa tanított órák témáit és azokat logikusan jól felépítette. Felkészülten, interaktívan, lecke- és órára tanít. A diákokat érdekli, bevonhat megvárva. Diákjainak megfigyelésén a diákok háttéranyagát, jellemét és tudását figyelembe veszi. Az itt tanított tananyagait a későbbiekben jól tudja majd alkalmazni.

Javasolt értékelés: jeles(5)

Budapest) 2020. november. 30.

